

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W RUDZIE ŚLĄSKIEJ
41 – 710 Ruda Śląska, ul Dąbrowskiego 9**

---

tel. (32) 340-03-84, (32) 340-04-04; fax. (32) 3-400-403
e-mail : psse.rudaslaska@sanepid.gov.pl <http://www.gov.pl/web/psse-ruda-slaska>

**STAN SANITARNY
MIASTA RUDA ŚLĄSKA
W ROKU 2022**

Opracowanie:

Zespół redakcyjny pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rudzie Śląskiej

Zatwierdził:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Rudzie Śląskiej

dr n. o zdr. Renata Cieślik-Tarkota

Wszelkie prawa zastrzeżone. Wykorzystanie w całości bądź wykorzystanie fragmentów opracowania dozwolone pod warunkiem odnotowania źródła informacji.

Prawa autorskie do niniejszego opracowania przysługują Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rudzie Śląskiej.

Raport zawiera dane z roku 2022 i stan na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Spis treści

1.	Wstęp.....	str. 4
2.	Nadzór prowadzony przez Sekcję Epidemiologii.....	str. 5
3.	Nadzór prowadzony przez Sekcję Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku.....	str. 16
4.	Nadzór prowadzony przez Sekcję Higieny Komunalnej i Środowiska.....	str. 36
5.	Nadzór prowadzony przez Sekcję Higieny Dzieci i Młodzieży	str. 52
6.	Nadzór prowadzony przez Sekcję Higieny Pracy	str. 56
7.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	str. 62
8.	Działalność oświatowo – zdrowotna	str. 66
9.	Podsumowanie	str. 69

1. Wstęp

Ruda Śląska położona na południu Polski, w centralnej części województwa śląskiego jest ważnym węzłem komunikacyjnym, na skrzyżowaniu dróg łączących zachodnią i wschodnią oraz północną i południową część aglomeracji górnośląskiej. Zajmuje obszar 77,7 km² i położona jest pomiędzy Bytomiem, Świętochłowicami, Chorzowem, Katowicami, Mikołowem, Gierałtowicami i Zabrzem.

Miasto liczy **124 034 mieszkańców**, przy gęstości zaludnienia wynoszącej około 1600 osób/km².

Miasto charakteryzuje się odrębnością dzielnicową ukształtowaną na przestrzeni kilkuset lat. Rudę Śląską tworzy **jedenaste dzielnic**: Ruda, Goduła, Orzegów, Bykowina, Halemba, Kochłowice, Chebzie, Nowy Bytom, Wirek, Bielszowice i Czarny Las.

Doskonale rozwinięta infrastruktura techniczna łączy dzielnice w jedno miasto.

Na terenie miasta Ruda Śląska usytuowana jest **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna**, która sprawuje nadzór nad **2286** obiektami celem realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,

W związku ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także w zakresie prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej na terenie miasta Ruda Śląska w roku **2022** przeprowadzono **19 725** kontroli, wydano **317** decyzji administracyjnych oraz **405** decyzji płaćniczych. Nałożono **102** mandaty karne na łączną kwotę **22 200** PLN.

W roku 2022 kontynuowano działania przeciwepidemiczne, związane z zachorowaniami wywołanymi wirusem SARS-CoV-2. Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne z osobami zakażonymi, przy wykorzystaniu systemów EWP oraz SEPIS. Działania związane z przeprowadzaniem wywiadów epidemiologicznych w całym województwie śląskim prowadzone były siedem dni w tygodniu w godzinach od 7⁰⁰ do 21⁰⁰.

2. Nadzór prowadzony przez Sekcję Epidemiologii

Choroby zakaźne i zakażenia

W 2022 roku Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rudzie Śląskiej prowadziła działania związane z zapobieganiem oraz zwalczaniem chorób zakaźnych, zakażeń oraz zatruc u ludzi, przeprowadzała wywiady epidemiologiczne z osobami chorymi i zakażonymi, prowadziła monitoring bieżącej sytuacji epidemicznej, prowadziła statystyki oraz realizowała sprawozdawczość w tym zakresie. Zadaniem priorytetowym, tak samo jak w roku poprzednim było prowadzenie działań przeciwepidemicznych skierowanych przeciwko zakażeniom wywołanym wirusem SARS-CoV-2.

W 2022 roku zarejestrowano 11763 zachorowania na choroby zakaźne, spośród wszystkich chorych 905 osób było hospitalizowanych.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych jednostek chorobowych na terenie miasta Ruda Śląska w roku 2022 porównując je z danymi z roku 2021. Dane zostały opracowane na podstawie przygotowanych sprawozdań oraz na podstawie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych. Zapadalność dla poszczególnych jednostek chorobowych została obliczona na 100 000 mieszkańców miasta Ruda Śląska na podstawie danych demograficznych wg stanu na 31 grudnia każdego roku.

Tab. 1. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne i zakażenia w latach 2021-2022.

Kod wg.ICD-10	Jednostka chorobowa	2021			2022			Trend
		liczba	hospitalizacja	zapadalność	liczba	hospitalizacja	zapadalność	
A02.0;A02.1	Salmonella	33	23 (63,70%)	< 0,1	25	25 (100%)	< 0,1	↓
A04.0-9	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe oraz zatrucia pokarmowe	106	98 (92,45%)	< 0,1	242	240 (0,99)	0,19	↑
A07.1	Gardioza (lamblioza)	3	1 (33,33%)	< 0,1	3	0	< 0,1	bz
A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe	211	209 (99,05%)	0,2	329	320 (97,3%)	0,3	↑
A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe	28	10 (35,71%)	< 0,1	51	12 (23,52%)	< 0,1	↑

	BNO, o prawdopodobn ie zakaźnym pochodzeniu							
A 15, A 16	Gruźlica	22	20 (90,90%)	< 0,1	35	32 (91,4)	< 0,1	↑
A 38	Łonica (szkarlatyna)	17	0	< 0,1	48	2 (4,2%)	< 0,1	↑
A 37	Krztusiec	3	0	< 0,1	2	2 (100%)	< 0,1	↓
A39.0;A39.8 G05.0;A39.1- 4; A39.5-9	Choroba meningokoko wa inwazyjna	1	1 (100%)	< 0,1	0	0	0	↓
A46;A48.3 B95.0	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna	7	3 (42,85%)	< 0,1	7	2 (28,6%)	< 0,1	bz
A50-53	Kiła	4	1 (25%)	< 0,1	8	2 (25%)	< 0,1	↑
A54	Rzeżączka	1	0	< 0,1	2	0	< 0,1	↑
Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV	0	0		3	0	< 0,1	↑
A69.2	Borelioza z Lyme	26	8 (30,76%)	< 0,1	60	3 (5%)	< 0,1	↑
Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień	8	0	< 0,1	38	0	< 0,1	↑
B01	Ospa wietrzna	277	0	< 0,1	731	0	0,5	↑
B15; B16; B18.0-1; B18.2	Wirusowe zapalenie wątroby	54	0	< 0,1	58	3 (5,1%)	< 0,1	↑
B26	Świnka	3	0	< 0,1	1	0	< 0,1	↓
G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	1	1 (100%)	< 0,1	1	1 (100%)	< 0,1	bz
U07.1-2	Zakażenie SARS -CoV-2	10583	421 (3,98%)	8,5	9981	144 (1,42%)	8,04	↓

W związku ze zgłoszonymi w 2022 r. wybranymi chorobami zakaźnymi przeprowadzono 18451 wywiadów epidemiologicznych (w tym 18241 dotyczących zachorowań wywołanych wirusem SARS-CoV-2) z uwzględnieniem m.in. środowiska chorego, daty zachorowania, objawów choroby oraz szczepień. W trakcie wykonywania powyższych czynności prowadzono również edukację zdrowotną.

W 2022 roku zarejestrowano 15 ognisk epidemicznych wywołanych przez wirusa SARS-CoV-2. Wystąpiły one w:

- szkołach - 5 ognisk, 88 zachorowań,
- Zakładzie Pielęgnacyjno - Opiekuńczym - 1 ognisko, 23 zachorowania,
- Szpitalu Miejskim - 5 ognisk, 109 zachorowań,
- placówce medycznej - 1 ognisko, 15 zachorowań,
- zakładzie pracy - 1 ognisko, 3 zachorowania,
- zakładzie produkcyjnym - 1 ognisko, 4 zachorowania,
- Dziennym domu opieki medycznej dla osób starszych -1 ognisko, 4 zachorowania.

Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W latach 2020-2021 wszystkie działania pracowników PSSE w Rudzie Śląskiej zostały skierowane na walkę z epidemią, stąd ograniczono bieżący nadzór nad obiektami będącymi pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej. W roku 2022 udało się powrócić do pełnego nadzoru sanitarnego, w związku z czym realizowano kontrole obiektów na terenie naszego miasta zgodnie z planem.

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjnie świadczenia zdrowotne:

Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej – SP ZOZ

Na terenie Rudy Śląskiej zarejestrowano 9 zakładów SP ZOZ. W 2022r. skontrolowano 8 zakładów, łącznie przeprowadzono 24 kontrole. We wszystkich obiektach stwierdzono wystarczające zaopatrzenie w sprzęt jednorazowego użytku oraz odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej. Sprzęt jednorazowego użytku przechowywany jest prawidłowo w oddzielnych zamykanych i oznakowanych szafach. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień i zaniedbań w tym zakresie. W obiektach stosuje się zarówno bieliznę jednorazowego jak i wielokrotnego użytku. Bielizna wielokrotnego użytku i odzież robocza lub ochronna prane są poza obiektami. W obiektach SP ZOZ brudna bielizna przechowywana jest w osobnych miejscach przeznaczonych do tego celu - w oznakowanych zamykanych koszach wyłożonych workami foliowymi. Pralnia zapewnia transport bielizny brudnej i czystej. W obiektach czysta bielizna przechowywana jest w magazynie bielizny czystej lub w oznakowanych szafach, służących wyłącznie do przechowywania bielizny i odzieży czystej. Kontrole bieżącego stanu sanitarnego nie wykazały uchybień w zakresie gospodarki odpadami wytwarzanymi przez te podmioty.

W obiektach SP ZOZ nie stwierdzono zaniedbań pod względem dostępności środków i sprzętu do utrzymywania czystości oraz środków dezynfekcyjnych. Na podstawie analizy przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektów SP ZOZ nie budził zastrzeżeń. W SP ZOZ wydano w 2022 roku jedną decyzję administracyjną w związku ze złym stanem technicznym pomieszczeń, wydano również jedną decyzję prolongującą termin wykonania decyzji administracyjnej.

Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej - NZOZ

W 2022 roku w Rudzie Śląskiej zarejestrowano 42 zakłady, skontrolowano 26 obiektów, a liczba przeprowadzonych kontroli wyniosła 69. Obiekty NZOZ usytuowane są w budynkach wolnostojących jak i wielofunkcyjnych. W skontrolowanych obiektach NZOZ stwierdzono wystarczające zaopatrzenie w sprzęt jednorazowego użytku oraz odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień i zaniedbań w tym zakresie. Sprzęt jednorazowego użytku przechowywany jest w oddzielnych, zamykanych, opisanych szafach. W obiektach stosuje się bieliznę jednorazowego, jak i wielokrotnego użytku. Bielizna wielokrotnego użytku i odzież robocza lub ochronna prana jest najczęściej poza obiektami w pralniach zewnętrznych. Wszystkie obiekty NZOZ, które piorą brudną bieliznę mają podpisaną umowę na usługi pralnicze. W obiektach NZOZ wydzielone są osobne miejsca przechowywania bielizny brudnej, z których bielizna zabierana jest do pralni. Natomiast bielizna czysta po dostarczeniu z pralni przechowywana jest w magazynie bielizny czystej lub w opisanych szafach służących wyłącznie do przechowywania bielizny i odzieży czystej. Przy przeprowadzaniu bieżących kontroli, nie stwierdzono uchybień w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W przypadku odpadów komunalnych przychodnie posiadają wydzielony przy obiekcie kontener na odpady komunalne oraz zgłoszenie wytwarzania odpadów segregowanych w Urzędzie Miasta Ruda Śląska.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektów NZOZ nie budził zastrzeżeń. W tej grupie obiektów w 2022r. nie wydano decyzji unieruchamiającej obiekt i nie wydano decyzji administracyjnych.

Filie

Na terenie Rudy Śląskiej znajduje się 1 filia obiektu ZOZ, która jest częścią Zakładu Opieki Zdrowotnej, zlokalizowanego poza nadzorowanym terenem PPIS w Rudzie Śląskiej:

- ZOZ Centrum Stomatologii i Medycyny „Atria” Oddział Ruda Śląska w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Planty Kowalskiego 4 - filia ATRIA MED Sp. z o.o. w Siemianowicach Śląskich przy ul. Staszica 14. Obiektu nie kontrolowano w 2022 roku.

Przychodnie przyszpitalne wchodzące w skład szpitala

W 2022 r. przeprowadzono 1 kontrolę w poradniach przyszpitalnych Szpitala Miejskiego w Rudzie Śląskiej przy ul. Lipa 2. Na podstawie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

- Prosektoria wchodzące w skład szpitala

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się 1 prosektorium wchodzące w skład komórek organizacyjnych Szpitala Miejskiego. W roku 2022 nie przeprowadzono kontroli w/w obiektu.

Inne zakłady opieki zdrowotnej:

Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy

Na terenie miasta Ruda Śląska, PPIS w ewidencji funkcjonuje 1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy: Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Rudzie Śląskiej 41-700, ul. Cegielniana 7 - należący do NZOZ Ośrodka Pielęgniarstwa „Pomoc w Zdrowiu i Chorobie” 41-710 Ruda Śląska, ul. 1-go Maja 288. W 2022r. nie przeprowadzono kontroli w w/w obiekcie.

Medyczne laboratoria diagnostyczne

Na terenie miasta Ruda Śląska funkcjonuje 1 laboratorium diagnostyczne. W 2022 roku w tym obiekcie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Skontrolowany obiekt usytuowany jest w budynku wolnostojącym. Podczas kontroli stwierdzono, że zakład posiada prawidłowo opracowane i wdrożone procedury postępowania z odpadami, prowadzi prawidłową segregację odpadów w miejscu ich powstawania. Wszystkie miejsca, w których powstają odpady medyczne są wyposażone w odpowiednie pojemniki lub kosze zaopatrzone w worki foliowe do ich składowania oraz instrukcje dotyczące zasad selektywnego zbierania odpadów. Powstałe odpady medyczne po zgromadzeniu przenoszone są w pojemnikach do miejsca przechowywania odpadów medycznych, wyposażonego w urządzenia chłodnicze, w których są gromadzone do momentu odbioru przez firmę specjalistyczną. Z obiektu odpady niebezpieczne odbierane są przez firmę posiadającą wymagane zezwolenie. Obiekt wyposażony jest w dostateczną ilość sprzętu jednorazowego użytku. Pracownicy wyposażeni są w odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej. Bielizna wielokrotnego użytku prana jest

poza zakładem w obiekcie wykonującym usługi pralnicze. Na podstawie analizy przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających.

Zakłady rehabilitacji leczniczej

W 2022 roku pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowały się 2 zakłady rehabilitacji leczniczej:

- NZOZ Centrum Leczenia Zimnem - Poradnia Rehabilitacyjna w Rudzie Śląskiej 9, ul. Niedurnego 50d,
- NZOZ Ośrodek Rehabilitacji i Rozwoju Człowieka Terapia w Rudzie Śląskiej 6, ul. Kłodnicka 2,

W 2022 roku nie przeprowadzono kontroli w w/w obiektach.

Inne zakłady opieki zdrowotnej

Na terenie Rudy Śląskiej istnieją 22 obiekty:

- NZOZ Hospicjum Domowe, 41-709 Ruda Śląska, ul. Jadwigi Markowej 4,
- NZOZ Zakład Opieki Domowej, 41-707 Ruda Śląska, ul. O.M.P. 14,
- NZOZ Beta Med , 41-709 Ruda Śląska, ul. Planty Kowalskiego 4,
- NZOZ Pielęgniarska Opieka Długoterminowa ABIMED, 41-700, Ruda Śląska, ul. Wolności 99,
- NZOZ Ośrodek Pielęgniarstwa Pomoc w zdrowiu i w chorobie, 41-710 Ruda Śląska, ul. 1- go Maja 288,
- Stacja Pogotowia Ratunkowego, 41-709 Ruda Śląska, ul. Pokoju 8a,
- Punkt opatrunkowy KW SA Oddział KWK Halemba, 41-706 Ruda Śląska, ul. Kłodnicka 54,
- Punkt opatrunkowy KW SA Oddział KWK Pokój – Butrago, 41-710 Ruda Śląska, ul. Niedurnego 13,
- Punkt opatrunkowy KW SA Oddział KWK Bielszowice, 41-711 Ruda Śląska, ul. Halemska 160,
- NZOZ Centrum Medyczne EV-MED. Długoterminowa Opieka Pielęgniarska, 41-705 Ruda Śląska, ul. Szpaków 33,
- Resonica Sp. Jawna, 41-703 Ruda Śląska, ul. Lipa 2,
- Punkt poboru materiału do badań KORLAB, 41-706 Ruda Śląska ul. Solidarności 12,
- Punkt poboru materiału do badań KORLAB, 41-707 Ruda Śląska ul. Radoszowska 163,

- Punkt poboru materiału do badań KORLAB, 41-706 Ruda Śląska ul. 1 Maja 18a,
- Punkt poboru materiału do badań KORLAB, 41-709 Ruda Śląska ul. Niedurnego 48,
- Punkt poboru materiału do badań KORLAB, 41-709 Ruda Śląska ul. Niedurnego 50d,
- Punkt poboru materiału do badań KORLAB, 41-711 Ruda Śląska ul. Ks. Niedzieli 51,
- Punkt poboru materiału do badań KORLAB, 41-706 Ruda Śląska ul. Makuszyńskiego 7,
- Punkt poboru materiału do badań KORLAB, 41-700 Ruda Śląska ul. Gierałtowskiego 29,
- Punkt poboru materiału biologicznego w Rudzie Śląskiej Śląskie Laboratoria Analityczne, 41-710 Ruda Śląska ul. Poczтовая 7,
- Punkt poboru materiału biologicznego w Rudzie Śląskiej Śląskie Laboratoria Analityczne, 41-709 Ruda Śląska ul. Planty Kowalskiego 4,
- Punkt poboru materiału biologicznego w Rudzie Śląskiej Śląskie Laboratoria Analityczne, 41-706 Ruda Śląska ul. 1-go Maja 35.

W 2022r. przeprowadzono w tych obiektach 3 kontrole sanitarne. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających. W punktach opatrunkowych używany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użytku. Obiekty wyposażone są w umywalki do mycia rąk, środki do dezynfekcji rąk oraz ręczniki jednorazowe. Pracownicy wyposażeni są w odpowiednie środki ochrony indywidualnej.

Pogotowie ratunkowe

W mieście Ruda Śląska zlokalizowana jest 1 Stacja Pogotowia Ratunkowego w Rudzie Śląskiej 9, ul. Pokoju 8a, będącą filią Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Katowicach, ul. Powstańców 52/54. Jest to budynek piętrowy, wolnostojący podłączony do sieci wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej. Stacja Pogotowia Ratunkowego prowadzi wyłącznie wyjazdową pomoc medyczną. W obiekcie stacji nie są wykonywane usługi medyczne w systemie ambulatoryjnym. W 2022 r. nie przeprowadzono kontroli w w/w obiekcie.

Pozostałe obiekty branży medycznej świadczące usługi:

Do innych obiektów branży medycznej świadczących usługi dla mieszkańców Rudy Śląskiej w 2022r. zaliczono 23 obiekty:

- 1 gabinet fizjoterapeutyczny, 74-710 Ruda Śląska, ul. Obrońców Westerplatte 7,
- 1 gabinet terapii neurorozwojowej, 41-711 Ruda Śląska, ul. Kokota 126,
- 13 pracowni protetyki,

- 1 pracownia RTG, 41-705 Ruda Śląska, ul. Szpaków 33,
- 1 pracownia RTG BIOMEDIX S.C, 1 41-709 Ruda Śląska, ul. Czarnoleśna 1,
- 1 punkt poboru materiału do badań MEDIETIC, 41-706 Ruda Śląska, ul. Burszki 3,
- SALVEO MEDICAL CARE, 41-710 Ruda Śląska, ul. Pocztowa 7,
- 1 pracownia fizjoterapii, 41-707 Ruda Śląska, ul. Wyzwolenia 5,
- Transport Paktor Sp. z o.o., 41-709 Ruda Śląska, ul. Niedurnego 81,
- Transport TermMED, 41-700 Ruda Śląska, ul. Achtelika 2,
- Transport Unia Bracka Sp. z o.o., 41-707 Ruda Śląska, ul. Tunkla 139.

W 2022r. skontrolowano spośród wymienionych 3 obiekty w których przeprowadzono 4 kontrole. Na podstawie analizy przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego i nie wydano decyzji administracyjnych i unieruchamiających.

Indywidualne praktyki lekarskie ogółem

W 2022r. pod nadzorem Sekcji Epidemiologii znajdowały się 33 praktyki lekarskie w tym 23 indywidualne praktyki lekarzy dentystów. W 2022 roku przeprowadzono w tych obiektach 4 kontrole. W obiektach tych nie stwierdzono zaniedbań pod względem dostępności środków i sprzętu do utrzymywania czystości oraz środków dezynfekcyjnych. W skontrolowanych zakładach stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń. Placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury higieniczne. Pracownicy kontrolowanych obiektów posiadają wystarczającą wiedzę z zakresu stosowania środków dezynfekcyjnych. Preparaty używane są z zastosowaniem środków ochrony osobistej, zgodnie z zaleceniami producenta i dobierane odpowiednio do zagrożenia. Przy doborze preparatu uwzględniane jest spektrum i czas działania oraz stężenia roztworów. Roztwory robocze przygotowywane są bezpośrednio przed użyciem, opisywane sposób prawidłowy. Wszystkie preparaty posiadają aktualne karty charakterystyki. Wszystkie obiekty posiadają wystarczające zabezpieczenie w sprzęt jednorazowego użytku. W każdym przypadku sprzęt posiadał aktualny termin ważności i przechowywany był prawidłowo. W nadzorowanych jednostkach zastrzeżeń nie było zastrzeżeń do prowadzonej gospodarki odpadami. Każdy zakład posiada komplet wymaganych dokumentów i stosuje się do wymogów rozporządzenia w tym zakresie. Każdy obiekt posiada wydzielone miejsce – lodówki do gromadzenia odpadów medycznych. Czas przechowywania odpadów jest prawidłowy. W miejscach wytwarzania odpady zbierane są w workach foliowych z zachowaniem właściwej kolorystyki. Sprzęt ostry umieszczany jest w jednorazowych, twardych pojemnikach o twardych ściankach, używanych w miejscu

wytwarzania do czasu napełnienia $\frac{3}{4}$ objętości jednak nie dłużej niż 72 godziny od momentu pierwszego użycia. Na podstawie analizy przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń. W 2022r. 4 gabinety stomatologiczne zakończyły działalność.

Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem

W 2022r. Sekcja Epidemiologii nadzorowała 57 specjalistycznych praktyk lekarskich w tym 5 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów. W 2022r. przeprowadzono 2 kontrole. W obiektach nie stwierdzono zaniedbań pod względem dostępności do środków i sprzętu do utrzymywania czystości oraz środków dezynfekcyjnych. Na podstawie analizy przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń. W 2022r. 6 praktyk lekarskich zakończyło działalność.

Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej

W 2022r. Sekcja Epidemiologii w ww. obiekcie przeprowadziła 6 kontroli sanitarnych. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego kontrolowanych pomieszczeń. Przedstawiono do wglądu opracowane i wdrożone procedury, które pod nadzorem Pielęgniarki Epidemiologicznej. Wszystkie procedury są zaktualizowane. Personel sprzątający jest przeszkolony, świadomy, w pełni zorientowany w problematyce zasad utrzymania czystości, stosowania preparatów dezynfekcyjnych. Oddziały szpitala wyposażone są w profesjonalny sprzęt i preparaty myjąco-dezynfekujące. Personel medyczny pracował prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi procedurami higienicznymi. Stanowiska do mycia rąk wyposażone są w mydło w płynie, ręczniki papierowe oraz preparaty dezynfekcyjne i pielęgnujące. Sprawdzono stany magazynowe i stwierdzono, że zaopatrzenie w sprzęt jednorazowy, materiał opatrunkowy, bieliznę szpitalną, odzież ochronną jest wystarczające. Personel nie zgłaszał jakichkolwiek braków w ww. zakresie. Sprzęt jednorazowy i materiały opatrunkowe przechowywane są prawidłowo. Procedury mycia i dezynfekcji zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i na bieżąco aktualizowane. Pracownicy Szpitala przeszkoleni są w zakresie obowiązujących procedur epidemiologicznych opracowanych przez Pielęgniarkę Epidemiologiczną. Powołany są Komitet i Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W Szpitalu prowadzone są rejestry zakażeń zakładowych, alert patogenów, chorób zakaźnych, dodatnich wyników laboratoryjnych, pracowników po ekspozycjach zawodowych. Postępowanie ze zwłokami odbywa się w sposób prawidłowy zgodnie z opracowaną procedurą.

W Szpitalu przestrzegany jest również zakaz palenia tytoniu, znaki zakazu umieszczone są w widocznych miejscach.

Wydano 1 decyzję prolongującą w zakresie wykonania bezpośredniego połączenia bloku operacyjnego ortopedycznego z częścią brudną bloku operacyjnego do usuwania zużytego materiału, z zachowaniem ruchu jednokierunkowego.

W 2022r. w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej stwierdzono wystąpienie 8 ognisk epidemicznych. Liczba osób w ognisku wynosiła 131 (w tym 14 osób z personelu medycznego).

Zarejestrowano ogniska wywołane następującymi czynnikami:

- RSV 1 ognisko, 6 zakażonych pacjentów,
- Klebsiella pneumoniae NDM - 1 ognisko, 1 osoba zakażona, 5 osób - kolonizacja biologicznym czynnikiem chorobotwórczym,
- Nieżyt jelitowy mieszany, wywołany przez Rota, Adeno i Norowirusy - 1 ognisko, 15 zakażonych pacjentów,
- SARS-CoV-2 - 5 ognisk, 95 zakażonych pacjentów oraz 14 osób zakażonych personelu medycznego.

Funkcjonujący na terenie Szpitala Miejskiego w Rudzie Śląskiej Komitet i Zespół Zakażeń Szpitalnych w wyniku wystąpienia ognisk epidemicznych podjął działania w następującym zakresie:

- izolacja/ kohortacja wszystkich pacjentów z pozytywnym wynikiem badania w salach z węzłem sanitarnym,
- monitorowanie stanu zdrowia pacjentów objętych izolacją/ kwarantanną,
- wydzielenie personelu lekarskiego, pielęgniarskiego dla pacjentów zakażonych i kwarantannowanych,
- bezwzględne przestrzeganie reżimu sanitarnego, stosowanie środków ochrony indywidualnej zgodnie z procedurą postępowania w przypadku pacjenta z podejrzeniem/ rozpoznaniem zakażenia oraz stosowanie obowiązujących procedur epidemicznych min. (higiena rąk, stosowanie środków ochrony indywidualnej, izolacja, postępowanie w przypadku pacjenta z podejrzeniem/ zakażeniem czynnikiem wysoce zakaźnym, dekontaminacja powierzchni szpitalnych, narzędzi i sprzętu medycznego, postępowanie z odpadami medycznymi,
- stosowanie środków ochrony osobistej zgodnie z zaleceniami (maski ochronne jednorazowe, maski FFP2 i FFP3 z filtrem, fartuchy ochronne, kombinezony ochrony biologicznej, gogle, przyłbice ochronne, rękawiczki),

- stosowanie preparatów myjąco-dezynfekcyjnych do wszystkich powierzchni o pełnym spektrum działania, 3 x dziennie i w razie potrzeby, dokumentowanie przeprowadzonych procesów higienicznych
- wydzielenie sprzętu dla pacjentów zakażonych,
- czasowe wstrzymanie przyjęć pacjentów do Oddziału do momentu opracowania ogniska epidemicznego,
- wstrzymanie odwiedzin do czasu wygaszenia ogniska,
- nadzór nad przestrzeganiem procedur dotyczących zapobiegania i profilaktyki zakażeń szpitalnych,
- dokumentowanie podjętych działań.

Szczepienia ochronne

W roku 2022 r. pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się 26 punktów szczepień. Przeprowadzono w nich łącznie 51 kontroli w wyniku których, nie stwierdzono nieprawidłowości. Realizacja szczepień zarówno u dzieci, jak i osób dorosłych, odbywała się zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na rok 2022. Obowiązkowym szczepieniem ochronnym podlegało 25399 dzieci i młodzieży.

W 2022 r. zanotowano mniejszą liczbę osób uchylających się od wykonawstwa obowiązkowych szczepień ochronnych. Od tego obowiązku uchylało się 341 rodziców – dotyczyło to 216 dzieci (w roku 2021 było 366 uchylających rodziców – dotyczyło to 222 dzieci). W 2022 r. wydano 4 upomnienia zawierające wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej.

W 2022 roku do PSSE w Rudzie Śląskiej zgłoszono 10 niepożądanych odczynów poszczepiennych: 9 zakwalifikowanych jako łagodne oraz 1 poważny. W 2021 r. liczba niepożądanych odczynów poszczepiennych zgłoszonych do PSSE w Rudzie Śląskiej była zdecydowanie większa. Fakt ten można tłumaczyć prowadzonymi na szeroką skalę szczepieniami p/COVID-19. W roku poprzednim zarejestrowano 41 niepożądanych odczynów poszczepiennych: 36 zakwalifikowane jako łagodne, 4 poważne oraz 1 ciężki.

---

3. Nadzór prowadzony przez Sekcję Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Przy planowaniu częstotliwości kontroli na rok 2022 w zakładach będących pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej uwzględniono następujące wytyczne:

- wyniki przeprowadzonych kontroli w poprzednich latach (arkusz oceny zakładu z przeprowadzoną analizą ryzyka),
- interwencje stron,
- instrukcję roboczą „Planowanie działań inspekcyjnych w województwie śląskim”
- Rozporządzenie 2017/625 w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych).

W 2022 roku na terenie podległym PPIS w Rudzie Śląskiej działalność prowadziło 1168 zakładów, skontrolowanych zostało 427 zakładów. Do skontrolowania w 2022 roku zaplanowano 287 zakładów, z czego zostało skontrolowanych 238, co stanowi 82,93%.

Przyczynami braku kontroli w 49 przypadkach były:

- likwidacja obiektu (38 podmiotów),
- zawieszenie działalności (5 podmiotów),
- obiekt nieczynny z nieznaną przyczyną (6 podmiotów).

Poza przyjętym do realizacji planem pracy skontrolowano dodatkowo 189 obiektów.

Reasumując w 2022 roku wykonano łącznie 705 kontroli i rekontroli, z czego:

- 238 stanowiły kontrole zaplanowane w planie pracy na 2022r.,
- 87 kontroli wykonano na wnioski stron o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru,
- 236 związanych było z interwencjami, akcjami, przedsięwzięciami oraz poborem próbek (w tym 78 kontroli interwencyjnych oraz RASFF),

- 144 kontroli sprawdzających.

Ilość obiektów ogółem w 2022 roku zwiększyła się o 25. W 2022 roku pod nadzorem było 1168 obiektów, natomiast w 2021 roku 1143.

Tab.2. Liczba obiektów objętych nadzorem w 2022 roku.

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów
	2022
Zakłady produkcji żywności	50
Obiekty obrotu żywnością	772
w tym: środki transportu żywności	84
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	200
w tym: zakłady małej gastronomii	100
w tym: zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych	15
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	119
Zakłady usług cateringowych	5
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	21
Obiekty ogółem	1168

W 2022 roku wydano łącznie 63 decyzje administracyjne, w tym:

-33 nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień sanitarno-technicznych (w tym 2 decyzje wstrzymania działalności),

- 3 umorzenia decyzji administracyjnych ze względu na likwidację obiektu,

- 21 prolongujących termin wykonania decyzji administracyjnych,

- 6 zatwierdzających warunkowo.

Ponadto wydano następujące decyzje:

- 66 zatwierdzających,

- 10 zatwierdzających dodatkową działalność,

- zatwierdzających bezwarunkowo po warunku,

- 16 wykreślających,

- 319 płatniczych na kwotę 52757 zł.

Winnych uchybień ukarano 100 mandatami na łączną kwotę 21400 zł. Nie wystosowano wniosków o nałożenie pieniężnej kary administracyjnej.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobranych zostało do badań laboratoryjnych łącznie 465 próbek, w tym:

- 432 próbki żywności,

- 18 próbek w kierunku zanieczyszczeń biologicznych (zmiotki i wytrzepiny z koszyczków),

- 9 wymazów sanitarnych,

- 6 próbek przedmiotów użytku (4 próbki w obiektach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, 2 w obiektach obrotu żywnością).

Ocena stanu sanitarnego – szczegółowa

Zakłady produkcji żywności

W 2022 roku w ewidencji pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się 50 zakładów, z czego skontrolowano 31. Wydano 14 decyzji administracyjnych, w tym 2 decyzje wstrzymania dotyczące działalności. Na skutek kwestionowanych wyników badań mikrobiologicznych próbek lodów z automatu wydano 1 decyzję wstrzymującą produkcję lodów z automatu do czasu uzyskania wyników badań mikrobiologicznych spełniających określone w przepisach kryteria. Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej nałożono mandat karny w wysokości 300 zł. Ponadto 1 piekarnia nie odpowiadała ustalonym wymaganiom sanitarnym w zakresie obecności szkodników w pobranych próbkach sanitarnych. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 500 zł oraz wydano 1 decyzję wstrzymującą produkcję pieczywa w zakładzie do czasu zapewnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych. W zakładach produkcji żywności nałożono 11 mandatów karnych na kwotę 3200 zł.

Tab. 3. Liczba obiektów produkcyjnych objętych nadzorem w 2022 roku.

Obiekty	Obiekty	
	Ogółem	Skontrolowanych
Wytwórnice lodów	10	5
Automaty do lodów	7	1
Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych	-	-
Piekarnie	8	8
Ciastkarnie	13	10
Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	-	-
Browary i słodownie	-	-
Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa	-	-
Wytwórnice naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródlanych i stołowych	-	-
Zakłady garmazeryjne	3	2
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	-	-
Wytwórnice makaronów	-	-
Wytwórnice wyrobów cukierniczych	2	-
Wytwórnice koncentratów spożywczych	-	-
Wytwórnice octu, musztardy i majonezu	1	-
Wytwórnice chrupków, chipsów i prażynek	-	-
Wytwórnice suplementów diety	-	-
Wytwórnice środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	-	-
Wytwórnice substancji dodatkowych	-	-
Cukrownie	-	-
Inne wytwórnice żywności	3	3
Producenci żywności w warunkach domowych	3	2
Obiekty ogółem	50	31

Najczęściej stwierdzane uchybienia:

- nieprawidłowości w stanie sanitarnym,
- zły stan techniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu,
- nieskutecznie prowadzone zabiegi DDD,
- obecność szkodników zbożowo – mącznych oraz owadów,
- brak zabezpieczenia przed wtórnymi zanieczyszczeniami,
- brak higieny personelu,
- brak higieny produkcji.

W 2022 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano 41 próbek żywności, w tym do badań mikrobiologicznych 20 próbek, 18 próbek w kierunku zanieczyszczeń biologicznych oraz 3 próbki w kierunku fizykochemii. 6 próbek uległo dyskwalifikacji (1 próbka wytrzeplin z koszyczków, 5 próbek lodów z automatu w kierunku parametrów mikrobiologicznych).

Obiekty obrotu żywnością

W 2022 roku skontrolowano 221 obiektów z 772 znajdujące się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Wydano 26 decyzji administracyjnych. Nałożono 55 mandatów karnych na kwotę 10600 zł. W 2022 roku w obiektach obrotu żywnością pobrano 396 próbek, które przebadano w różnych kierunkach. 5 z przebadanych próbek zostało zdyskwalifikowanych pod kątem:

- parametrów mikrobiologicznych – 3,
- poziomu Wielopierścieniowych Węglowodorów Aromatycznych (WWA) – 1,
- zawartości akryloamidu – 1.

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu obiektów należą m.in.: brudne, popękane ściany i sufity, (przyczyną często bywają szkody górnicze); ubytki w posadzce podłogowej. Nieprawidłowości natury higienicznej (w dużej mierze zależne od zachowania personelu) to głównie: brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów, brak środków do dezynfekcji powierzchni kontaktujących się z żywnością, niehigieniczna sprzedaż, brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po terminie ich przydatności oraz nieprawidłowo oznakowanych.

Tab. 4. Liczba obiektów obrotu żywnością objętych nadzorem w 2022 roku.

Obiekty	Obiekty	
	Ogółem	Skontrolowanych
Sklepy spożywcze	396	150
Kioski spożywcze	116	25
Apteki	38	12
Magazyny hurtowe	28	10
Obiekty ruchome i tymczasowe	50	16
Środki transportu	84	2
Inne obiekty obrotu żywnością	60	6
Obiekty ogółem	772	221

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym

W nadzorowanych obiektach, w których prowadzona jest wieloletnia sprzedaż obserwuje się większą świadomość personelu wynikającą z przestrzegania Dobrych Praktyk Higienicznych w porównaniu do zakładów dopiero rozpoczynających działalność handlową. W roku 2022 na terenie targowisk znajdujących się w dzielnicach: Wirek, Nowy Bytom, Ruda oraz Halemba przeprowadzono łącznie 2 kontrole kiosków sprzedających mięso oraz 18 kontroli kiosków sprzedających różne środki spożywcze.

Kioski na bieżąco są modernizowane, a ich stan techniczny ulega poprawie. W trakcie kontroli nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 900 zł. W roku sprawozdawczym 2022 nie wpłynęło żadne zgłoszenie interwencji na kioski spożywcze prowadzące handel w ramach działania targowisk.

Ocena transportu żywności.

W 2022 roku przeprowadzono 3 kontrole firm transportowych (1 kontrola na wniosek przedsiębiorcy oraz 2 kontrole na prośbę PSSE w Olkuszu). Nie stwierdzono nieprawidłowości, nie nałożono mandatów karnych. Nie przeprowadzono kontroli pojazdów z udziałem innych służb.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2022 roku znajdowały się w rejestrze 324 obiekty. Skontrolowano 169 obiektów. Wydano łącznie na zakłady żywienia zbiorowego 23 decyzje administracyjne dotyczące uchybień sanitarno-technicznych. Winnych uchybień ukarano mandatami karnymi w liczbie 34, na łączną kwotę 7600 zł.

Najczęstsze uchybienia to:

- niewłaściwa jakość surowców wykorzystywanych do produkcji,
- nieprawidłowy stan sanitarny,
- brak regularnych zapisów procesów produkcyjnych,
- brak pełnej identyfikacji surowców i gotowych produktów,
- nieprawidłowe przechowywanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych.

Tab. 5. Liczba obiektów obrotu żywnością objętych nadzorem w 2022 roku.

Rodzaj obiektów	Obiekty	
	ogółem	skontrolowane
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	200	108
w tym: zakłady małej gastronomii	100	47
w tym: zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych	15	6
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	119	58
Zakłady usług cateringowych	5	3
Obiekty ogółem	324	169

W ramach planu pobierania prób na 2022 rok pobrano 15 próbek żywności w celu oznaczenia parametrów mikrobiologicznych, żadna próbka nie została zakwestionowana. Dodatkowo w 2022 roku w zakładzie usług cateringowych

pobrano 9 wymazów z powierzchni produkcyjnych i z rąk personelu w związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego. Informacja o w/w podejrzeniu została przekazana przez PSSE w Katowicach i dotyczyła wystąpienia objawów chorobowych wśród uczestników szkolenia zorganizowanego na terenie miasta Katowice. Pobrane do badań próbki nie wykazały nieprawidłowości.

Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego

W 2022 roku skontrolowano 108 zakładów z 200 znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. W 2022 roku pobrano 15 próbek żywności do badań laboratoryjnych, w kierunku parametrów mikrobiologicznych. Wydano łącznie 18 decyzji administracyjnych. Winnych zaniedbań ukarano 31 mandatami karnymi na kwotę 7100 zł.

Mała gastronomia

Spośród 115 obiektów z tej grupy (w tym 15 zakładach tymczasowych lub ruchomych) skontrolowano 53 (w tym 6 zakładów tymczasowych lub ruchomych). W większości obiektów stosuje się przygotowywanie dań w oparciu o półprodukty, podawanych do konsumpcji w naczyniach jednorazowego użytku. Wydano 1 decyzję administracyjną na uchybienia techniczne. Winnych uchybień sanitarnych ukarano 13 mandatami karnymi na łączną kwotę 3150 zł. W 2022 roku nie pobrano próbek żywności do badań laboratoryjnych.

Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego

W 2022 roku skontrolowano 58 zakładów ze 119 znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Wydano 3 decyzje administracyjne. Winnego uchybień sanitarnych ukarano 1 mandatem karnym na kwotę 200 zł.

Zakłady usług cateringowych

W 2022 roku skontrolowano 3 zakłady z 5 znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Wydano 2 decyzje administracyjne. Nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 300 zł. W związku ze zgłoszonym podejrzeniem zatrucia pokarmowego pobrano do badań laboratoryjnych 9 wymazów z rąk personelu oraz powierzchni produkcyjnych. Próbki nie wykazały nieprawidłowości.

Ocena sposobu żywienia w zakładach zamkniętego żywienia zbiorowego

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego dokonano 15 teoretycznych ocen jadłospisów dekadowych pobranych ze szkół (3 jadłospisy), przedszkoli (12 jadłospisów). Wszystkie pobrane jadłospisy zostały ocenione jako prawidłowe, spełniające wymagania Norm IŻŻ (wartość energetyczna, % energii z białka i tłuszczu, wapń, żelazo, witamina C, sód, błonnik). Ponadto zaobserwowano poprawę i wzrost świadomości personelu odpowiedzialnego za żywienie dzieci w placówkach oświatowych względem lat ubiegłych.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2022 roku pobrano do badań 432 próbki środków spożywczych, w tym w ramach poboru celowanego pobrano 75 próbek.

W 2022 roku przebadano laboratoryjnie 425 próbek krajowych środków spożywczych pobranych w różnych obiektach żywieniowo-żywnościowych. Probki środków spożywczych przebadano w różnych kierunkach. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, fizyko-chemiczne, organoleptyczne oraz prawidłowość znakowania. Przebadano ogółem w następujących kierunkach pod względem:

- mikrobiologicznym – 254 próbki,
- fizyko-chemicznym – 119 próbek,
- organoleptycznym – 48 próbek,
- prawidłowości znakowania – 4 próbki.

Z pobranych próbek 9 uległo dyskwalifikacji (8 ze względu na przekroczone parametry mikrobiologiczne, 1 próbka ze względu na przekroczonego poziom akryloamidu).

Jakość zdrowotna środków spożywczych z Unii Europejskiej

W 2022 roku pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki żywności pochodzącej z Unii Europejskiej (1 próbka w kierunku WWA, 1 próbka w kierunku oznaczenia poziomu pestycydów, 1 próbka w kierunku oznaczenia substancji niedozwolonych w suplementach diety). Żadna z pobranych próbek nie uległa zdyskwalifikowaniu.

Jakość zdrowotna środków spożywczych z importu

W 2022 roku pobrano 4 próbki do badań laboratoryjnych wszystkie próbki w kierunku badań fizyko-chemicznych, 1 próbka w kierunku WWA została zdyskwalifikowana.

- Próbki kwestionowane

W 2022 roku zakwestionowano 11 próbek przebadanych:

- w kierunku oznaczenia poziomu WWA- 1,
- w kierunku oznaczenia poziomu akryloamidu- 1,
- w celu określenia parametrów mikrobiologicznych- 8,
- w celu określenia zanieczyszczeń biologicznych- 1.

Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2022 roku przeprowadzono 7 kontroli w obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Pobrano do badań laboratoryjnych w kierunku fizyko-chemicznym 6 próbek przedmiotów użytku, spośród 7 zaplanowanych (4 próbki z importu, 2 próbki krajowe). Pobrane próbki do badań laboratoryjnych przedmioty użytku zostały przebadane w następujących kierunkach:

- migracja ołowiu i kadmu wraz z oceną znakowania – 4,
- organoleptyki – 1,
- migracji specyficznej do substancji modelowej TENAX – 1.

Tab.6. Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu w latach 2021 - 2022.

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów prowadzących działalność		Kierunek zmian przybyło/ubyło
	Rok 2021	Rok 2022	
Wytwórnice ogółem	1	1	(=)
w tym: materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1	1	(=)
produkcji, konfekcjonowania kosmetyków	-	-	-
Miejsca obrotu ogółem w tym:	20	21	(+)
hurtownie	2	2	(=)
materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	18	19	(+)

Tab. 7. Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w latach 2021 - 2022.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2021 roku			Liczba próbek zbadanych w 2022 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
Materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	10	-	-	6	-	-

Pobrano 4 próbki w nadzorowanych miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz 2 w sklepach spożywczych. Żadna z pobranych próbek nie została zakwestionowana.

Nadzór nad importem/eksportem

W ramach nadzoru nad importem dokonano 391 granicznych kontroli sanitarnych środków spożywczych, oceniono 397 partii środków spożywczych, wydano 391 świadectw spełnienia wymagań i dopuszczających do obrotu środki spożywcze. W ramach nadzoru nad eksportem dokonano 11 granicznych kontroli sanitarnych środków spożywczych, oceniono 39 partii środków spożywczych, wydano 11 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środki spożywcze. W związku z przeprowadzeniem granicznych kontroli i wydaniem świadectw nałożono łącznie 52 decyzje administracyjne płatnicze na łączną kwotę 30264 zł. Głównymi produktami importowanymi są między innymi rozpuszczalne herbaty, napoje aloesowe, rozpuszczalne napoje ziołowe oraz suplementy diety. Nie zostały wydane świadectwa o nie spełnianiu wymagań, nie pobrano również prób do badań laboratoryjnych importowanych produktów. Środkami spożywczymi eksportowanymi do państw trzecich były wyroby cukiernicze.

Interwencje

Przeprowadzono łącznie 78 kontroli w związku z interwencjami stron oraz zgłoszeniami dotyczącymi systemu RASFF, w tym kontroli:

- tematycznych dotyczących interwencji stron- 30,
- w ramach systemu RASFF- 48

W trakcie przeprowadzanych kontroli interwencyjnych w 17 przypadkach potwierdzono zarzuty, natomiast w 13 nie stwierdzono nieprawidłowości. W przypadku 3 zgłoszeń

interwencji nie przeprowadzono kontroli (2 zgłoszenia przekazano ze względu na właściwość terenową do PSSE w Raciborzu i PSSE w Tychach, natomiast 1 przekazano ze względu na właściwość rzeczową do rozpatrzenia przez Straż Miejską w Rudzie Śląskiej). Głównymi zarzutami były: zły stan higieniczny obiektów, niewłaściwa jakość środków spożywczych i potraw, niewłaściwe znakowanie artykułów spożywczych, brak higienicznej sprzedaży, nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych, obecność szkodników, niewłaściwa gospodarka odpadami, brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych. W ramach nadzoru rozpatrywano również anonimowe, pisemne i telefoniczne sygnały dotyczące nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach, głównie stanu sanitarnego. W ramach rozpatrywanych interwencji stron przekazano 5 próbek żywności do badań laboratoryjnych w kierunku oznaczenia parametrów mikrobiologicznych, próbki nie zostały kwestionowane. Ponadto w ramach działań podjętych na skutek zgłoszonych interwencji za uchybienia natury sanitarnej winnych ukarano 17 mandatami karnymi na łączną kwotę 4000 zł.

Nadzór nad żywnością prozdrowotną

Na nadzorowanym terenie w 2022 roku znajdowało się 66 obiektów wprowadzających do obrotu suplementy diety i żywność wzbogaconą witaminami lub składnikami mineralnymi. W grupie tej znajduje się: 38 aptek, 16 obiektów zajmujących się obrotem żywnością prozdrowotną, 7 obiektów zajmujących się pośrednictwem i sprzedażą internetową żywności prozdrowotnej oraz 5 hurtowni suplementów diety. W 2022 roku przeprowadzono 26 kontroli, w tym 14 w aptekach, 10 w obiektach zajmujących się obrotem żywnością prozdrowotną oraz 2 kontrole w hurtowni suplementów diety.

Pobrano do badań laboratoryjnych:

- a) 15 próbek suplementów diety w kierunku:
  - substancji dodatkowych- 2,
  - oceny znakowania- 2,
  - oznaczenia substancji niedozwolonych- 2,
  - mikrobiologii- 5,
  - oznaczenia zawartości składników mineralnych- 4,
- b) 46 próbek żywności dla dzieci w kierunku:
  - zawartości metali- 4,
  - mikrobiologii- 30,

- WWA- 3,
- oceny znakowania- 2,
- zawartości glutenu- 2,
- kwasu erukowego- 3,
- mykotoksyn- 2.

Żadna z pobranych próbek nie uległa zdyskwalifikowaniu.

W 2022 roku wpłynęło do PSSE w Rudzie Śląskiej 1 zgłoszenie interwencji dotyczące sprzedaży w sklepie internetowym suplementów diety i innych produktów wprowadzając klienta w błąd poprzez sugerowanie w opisach, że sprzedawane produkty są produktami BIO oraz posiadają niezgodne oświadczenia zdrowotne. Sprawę przekazano do PPIS w Tychach ze względu na siedzibę firmy właściciela sklepu internetowego. Na terenie Rudy Śląskiej nie ma producentów i importerów suplementów diety, stąd nie przeprowadzono kontroli dotyczących znakowania i weryfikacji składu z deklarowanymi wartościami substancji. W 2022 roku pobrano do badań w kierunku obecności substancji niedozwolonych oraz niedeklarowanych substancji aktywnych farmakologicznie 2 suplementy diety. Wyniki badań przeprowadzonych w Narodowym Instytucie Leków w Warszawie nie wykazały obecności ww. substancji.

Do PPIS w Rudzie Śląskiej wpłynęło pismo Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wraz z decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nakle nad Notecią dotyczącą:

1. wstrzymania wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej m.in. produktów do początkowego i dalszego żywienia niemowląt - do czasu zakończenia postępowania prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego,
2. zaprzestania sprzedaży już wprowadzonych do obrotu produktów - do czasu zakończenia postępowania prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego,
3. zaprzestania reklamy i sprzedaży na stronach internetowych oraz portalach społecznościowych do czasu zakończenia postępowania prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Zgodnie z przekazaną informacją przedmiotowe produkty można było nabyć za pośrednictwem jednej z aptek internetowych prowadzących działalność na terenie miasta Ruda Śląska. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w hurtowni zaopatrującej

aptekę, w trakcie której stwierdzono na stanie obecność wskazanych w decyzji środków spożywczych. Natomiast w wyniku przeglądu asortymentu apteki internetowej nie stwierdzono ofert sprzedażowych wskazanych produktów. Wydano 1 decyzję administracyjną wstrzymującą wprowadzanie do obrotu do czasu spełnienia przez producenta lub podmiot wprowadzający po raz pierwszy do obrotu wymagań określonych środkami spożywczych zgodnie z zaproponowaną przez niego kwalifikacją. W wyniku podjętych czynności sprawdzających stwierdzono, że zaprzestano:

- wprowadzania produktów do sprzedaży,
- reklamy na stronach internetowych oraz portalach społecznościowych.

Ponadto rozpoczęto procedurę zwrotu wszystkich produktów do producenta.

W 2022 roku Śląski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Katowicach przekazał zgodnie z właściwością rzeczową wniosek strony o wszczęcie postępowania administracyjnego w związku ze sprzedażą suplementów diety zawierających monakolinę K. Wobec powyższego przeprowadzono 12 kontroli:

- 8 w aptekach,
- 2 w sklepach zielarskich,
- 1 w hurtowni suplementów diety,
- 1 w hurtowni spożywczej.

W trakcie przeprowadzania 1 z kontroli stwierdzono, że podmiot wprowadzający do obrotu jest w trakcie wycofywania ze sprzedaży suplementu diety zawierającego monakolinę K w niedozwolonej ilości. Pozostałe kontrole wykazały zgodność w zakresie dostosowania suplementów diety do obowiązujących przepisów. Strona składająca wniosek o wszczęcie postępowania administracyjnego została powiadomiona o podjętych działaniach.

W związku z nadzorem nad internetową sprzedażą suplementów diety w roku sprawozdawczym dokonywano przeglądu stron internetowych i portali zakupowych pod kątem wprowadzania do obrotu suplementy diety. Do kilku przedsiębiorców wystosowano wezwania celem złożenia wyjaśnień dotyczących działalności sklepu internetowego tj. wysyłkowej sprzedaży suplementów diety.

Tab. 8. Podsumowanie działań w ramach nadzoru nad żywnością prozdrowotną.

L.p	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości	Liczba prób pobranych do badań laboratoryjnych	Liczba prób kwestionowanych
1	19	26	0	15	0

Krótką charakterystyka prowadzonych akcji i współpracy z innymi komórkami i służbami kontroli

W roku sprawozdawczym przeprowadzono następujące akcje:

- wypoczynek zimowy,
- wypoczynek letni,
- papierosy,
- afrykański pomór świń,
- sklepiki i stołówki szkolne,
- lato,
- sklepy sieci Biedronka,
- ryby z Odry,
- identyfikowalność i przechowywanie mięsa wieprzowego,
- kampania EFSA.

Zakres i cel tychże akcji opisano poniżej.

Akcja „Wypoczynek zimowy”

Akcja „Wypoczynek zimowy” została przeprowadzona wspólnie z Sekcją HDiM w trakcie trwania ferii zimowych dla dzieci i młodzieży. Skontrolowano 3 placówki organizujące wypoczynek dla dzieci, w których przygotowuje się posiłki na miejscu oraz 1 kontrolę w obiekcie, gdzie żywienie odbywa się w systemie cateringowym. W skontrolowanych obiektach przebywało 143 podopiecznych. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych w nadzorowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Akcja „Wypoczynek letni”

W okresie trwania wakacji letnich przeprowadzono wspólnie z Sekcją HDiM akcję „Wypoczynek letni”. Przeprowadzono 2 kontrole w obiektach organizujących wypoczynek dla dzieci, w których przygotowuje się posiłki na miejscu oraz 1 kontrolę w obiekcie,

gdzie żywienie odbywa się w systemie cateringowym. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych w nadzorowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. Na terenie miasta Ruda Śląska brak jest szlaków i baz turystycznych, a także terenów rekreacyjnych.

Akcja „Papierosy”

Celem akcji jest kontrola przedsiębiorców w zakresie prawidłowości stosowania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W trakcie przeprowadzania akcji przeprowadzono 24 kontrole sanitarne zgodnie z planem pracy, podczas których zwrócono szczególną uwagę na stosowanie przepisów dotyczących zakazu palenia w obiektach gastronomicznych oraz umieszczaniu w widocznych miejscach odpowiedniego oznaczenia słownego i graficznego informującego o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych. W wyniku podjętych działań nie nałożono mandatów karnych. Akcja koordynowana była przez Samodzielne Stanowisko ds. Oświaty Zdrowotnej.

Akcja „Afrykański pomór świń”

Akcja odbyła się w związku z wystąpieniem w Polsce afrykańskiego pomoru świń (ASF), który nie stanowi zagrożenia dla zdrowia człowieka, jednakże jest poważnym zagrożeniem dla polskiej gospodarki. W związku z trwającą akcją i wzmożonym nadzorem nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowaniem odpadów kategorii III, przeprowadzono 155 kontroli sanitarnych zgodnie z planem pracy oraz kontrole interwencyjne zwrócono szczególną uwagę na wyżej wymienione zagadnienia.

Przeprowadzono kontrole w:

- kioskach zlokalizowanych na targowiskach- 4,
- innych obiektach obrotu żywnością- 58,
- zakładach żywienia zbiorowego- 93.

W trakcie przeprowadzania czynności skontrolowano możliwość identyfikacji mięsa i wyrobów wędliniarskich wprowadzanych do obrotu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie. Ponadto w trakcie przeprowadzanych czynności kontrolnych nałożono 59 mandatów karnych na łączną kwotę 11750 zł w związku z bieżącymi uchybieniami sanitarnymi, między innymi związanymi ze złym stanem porządkowym w zakładzie, wprowadzaniem do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości.

Ponadto wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące usunięcia nieprawidłowości w stanie technicznym.

Akcja „Sklepiki i stołówki szkolne”

Na terenie miasta Ruda Śląska funkcjonowało w 2022 roku:

- 12 sklepików szkolnych,
- 37 stołówek szkolnych, w tym 6 z żywieniem cateringowym,
- 35 stołówek w przedszkolach, w tym 7 z żywieniem cateringowym.

W 2022 roku przeprowadzono w sklepikach szkolnych oraz blokach żywieniowych w jednostkach systemu oświaty łącznie 27 kontroli sanitarnych zgodnie z planem pracy. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych zwrócono szczególną uwagę na zgodność asortymentu wprowadzanego do obrotu oraz sposobu żywienia dzieci i młodzieży z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w powyższym zakresie, w związku z czym nie wystosowano do WSSE w Katowicach wniosków o nałożenie kar pieniężnych. Nie nałożono mandatów karnych. Wydano 2 decyzje administracyjne (1 nakazująca usunięcie nieprawidłowości technicznych, 1 zatwierdzająca warunkowo ze względu na brak kompletnej dokumentacji HACCP). Ponadto przeprowadzono 3 kontrole sprawdzające oraz 8 kontroli tematycznych. W roku 2022 przeprowadzono 15 teoretycznych ocen jadłospisów dekadowych w placówkach oświatowych (3 w szkołach, 12 w przedszkolach).

Akcja „Lato”

W 2022 roku w ramach akcji „Lato” w zakładach małej gastronomii wzmożono nadzór nad zachowaniem właściwych warunków sanitarnych, w tym nad zachowaniem ciągłości łańcucha chłodniczego. Przeprowadzono 15 kontroli zgodnie z planem pracy oraz 6 kontroli sprawdzających. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 4 mandaty na łączną kwotę 600 zł. Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami był niewłaściwy stan sanitarny urządzeń oraz pomieszczeń, brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego, wprowadzanie do obrotu handlowego środków spożywczych po upływie terminu przydatności oraz nie posiadających etykiet informacyjnych, przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną w zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego obejmującego zorganizowany wypoczynek.

Żywnienie odbywało się w systemie cateringowym. Sprawdzono stan higieniczno-sanitarny w placówce. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Akcja „Sklepy sieci Biedronka”

W związku z pismem z WSSE Katowice w okresie od kwietnia do grudnia 2022r. przeprowadzono w sklepach sieci Biedronka 15 kontroli:

- 1 kontrolę zgodnie z planem pracy,
- 14 kontroli tematycznych,

Kontrole te prowadzono w zakresie stanu higienicznego koszyków i wózków zakupowych, regałów, urządzeń chłodniczych, posadzek oraz nieprawidłowego przechowywania żywności.

W trakcie kontroli sanitarnych, nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.

Tab. 9. Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty.

Lp	Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności		Liczba wydanych decyzji administracyjnych			Liczba mandatów /na kwotę	Uwagi i dodatkowe wyjaśnienia
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozp. MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozp. MZ	W celu poprawy stanu sanitarnego	PWIS nakładających kary pieniężne /na kwotę	W tym: w zakresie rozp. MZ/na kwotę		
1)	Sklepy szkolne	12	3	3	0	0	0	0	0	0	0	
2)	Stołówki szkolne	37	19	20	0	1	0	1	0	0	0	
3)	Stołówki w przedszkolach	35	14	15	0	0	0	1	0	0	0	
4)	Stołówki w bursach i internatach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5)	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Akcja „Ryby z Odry”

W związku z sytuacją śnięcia ryb w rzece Odrze w okresie od 24.08.2022r. do 04.10.2022r. skontrolowano łącznie 57 obiektów. Przeprowadzono następujące ilości kontroli:

- 1 w hurtowni,
- 37 w sklepach obrotu żywnością,
- 7 w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 12 w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Akcja „Identyfikowalność i przechowywanie mięsa wieprzowego”

W związku z pismem dotyczącym identyfikowalności mięsa wieprzowego, terminów przydatności do spożycia, przypadków nadawania mięsu nowych terminów przydatności oraz dokumentacji towarzyszącej przeprowadzono 2 kontrole w sklepach, w których wyodrębniona jest część produkcyjna (rozbiór mięsa) pozostająca pod nadzorem Powiatowego Inspektoratu Weterynarii. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W obu nadzorowanych obiektach zapewniono:

- prawidłowe znakowanie, w tym informację o kraju pochodzenia,
- pełną identyfikowalność,
- możliwość określenia terminów przydatności,
- prawidłową dokumentację towarzyszącą.

Kontrole nie były przeprowadzone we współpracy z Inspekcją Weterynaryjną.

Akcja „Kampania EFSA”

We współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej przeprowadzono wykłady edukacyjne dla uczestników Programu Aktywności Lokalnej. Zrealizowano 3 spotkania w Placówkach Wsparcia Dziennego oraz 1 spotkanie w Stowarzyszeniu Świętego Filipa Nereusza, których tematem było bezpieczeństwo żywności w ramach kampanii EFSA. Akcja koordynowana była przez Samodzielne Stanowisko ds. Oświaty Zdrowotnej.

W minionym roku prowadzono współpracę z innymi służbami kontroli tj.:

- Strażą Miejską,
- Państwową Inspekcją Weterynaryjną (PIW),
- Państwową Inspekcją Farmaceutyczną,
- Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN).

Współpraca ze Strażą Miejską

W ramach współpracy przekazano 1 zgłoszenie interwencji dotyczące handlu „ulicznego” do Straży Miejskiej w Rudzie Śląskiej celem rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

Współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną

„Porozumienie ramowe z dnia 15 listopada 2018r. zawarte pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rudzie Śląskiej i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Katowicach o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej na terenie miasta na prawach powiatu Ruda Śląska” jest nadal aktualne. W chwili obecnej na terenie miasta Ruda Śląska brak jest obiektów pozostających pod wspólnym nadzorem obu organów. Przekazano 1 interwencję do właściwego PIW zgodnie z art. 19 Kodeksem postępowania administracyjnego celem wykorzystania służbowego zgodnie z kompetencją miejscową i rzeczową. Zgłoszenie dotyczyło zarówno nieprawidłowości w zakresie produkcji mięsa i wędlin, jak i sprzedaży innych środków spożywczych. W związku z powyższym czynności kontrolne przeprowadzono przy współudziale przedstawicieli PIW w Katowicach. W trakcie kontroli potwierdziły się zarzuty zawarte w zgłoszonej interwencji, tj. niekompletna identyfikowalność środków spożywczych jak ryby, sery, wędliny, wyroby garnażeryjne. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 1 mandat karny na kwotę 300 zł i wydano stosowne zalecenia. Podjęte czynności kontrolne sprawdzające potwierdziły dostosowanie się zakładu do obowiązujących wymagań prawnych. Przedstawiciele PIW natomiast potwierdzili nieprawidłowości z zakresu produkcji mięsa i wędlin. Ponadto w związku z powiadomieniami RASFF przekazywano pisemnie do wykorzystania służbowego informacje dot. produktów mięsnych występujących wg list dystrybucji w obiektach będących pod nadzorem Powiatowych Lekarzy Weterynarii.

Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną

Porozumienie ramowe z dnia 14.07.2008 i 05.11.2008 r. o współpracy organów Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadal aktualne. Śląski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Katowicach w ramach współpracy przekazał wniosek strony o wszczęcie postępowania administracyjnego w związku ze sprzedażą suplementów diety zawierających monakolinę K.

Rozporządzenie Komisji Europejskiej (UE) 2022/860, które weszło w życie 22 czerwca 2022 roku wprowadziło ograniczenia względem pojedynczej porcji suplementu diety przeznaczonej do dziennego spożycia, która powinna zawierać mniej niż 3 mg monakoliny ze sfermentowanego czerwonego ryżu.

Współpraca z PIORiN

Porozumienie z dnia 22.12.2020r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska jest nadal aktualne. Na nadzorowanym terenie nie funkcjonowały obiekty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej oraz sprzedaży bezpośredniej, nie prowadzono również importu i eksportu w przedmiotowym zakresie. Pobrano do badań laboratoryjnych próbki warzyw w kierunku pestycydów i azotanów. Wszystkie próbki wykazały zgodność z wymaganiami jakości zdrowotnej związku z tym nie przekazywano informacji o przekroczeniach. Od 28.04.2022r. weszło w życie Porozumienie w sprawie zawarcia współpracy oraz zasad jej realizacji w zakresie zwalczania nielegalnych praktyk rynkowych podpisane przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Głównego Lekarza Weterynarii. Natomiast Wytyczne dotyczące działania sieci powiadamiania i współpracy w Polsce w zakresie wymiany informacji w sieci AAC i sieci FN podpisane przez Głównego Inspektora Sanitarnego, Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Głównego Lekarza Weterynarii oraz Głównego Lekarza Weterynarii są stosowane od 23.12.2023r.

---

4. Nadzór prowadzony przez Sekcję Higieny Komunalnej i Środowiska

Pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej i Środowiska w 2022 roku było 430 obiektów. W wyżej wymienionych obiektach w 2022 roku przeprowadzono łącznie 163 kontrole.

Na skutek prowadzonych działań wydano:

- 19 decyzji administracyjnych płatniczych,
- 27 decyzji administracyjnych w tym:
  - 1 decyzję na wywóz szczątków ludzkich (urna z prochami) za granicę,
  - 11 decyzji zezwalających na ekshumację,
  - 1 decyzję nie zezwalającą na ekshumację,
  - 5 ocen higienicznych dotyczących rocznej oceny wody na pływalniach,
  - 4 decyzje nakazujące (Legionella sp.),
  - 4 decyzje umarzające (w tym: 1 decyzja umarzająca postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji na przeprowadzenie ekshumacji, 3 decyzje umarzające postępowanie administracyjne w sprawie obciążenia opłatą w związku z przekroczeniem wskaźnika chemicznego w próbce wody),
  - 1 decyzję prolongującą (Legionella sp.),

Ponadto wydano:

- 2 upomnienia (Legionella sp.),
- 37 postanowień w związku z przywozem zwłok oraz szczątków z zagranicy,
- 1 postanowienie o spełnieniu przesłanek znaczącego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi w związku z obecnością odpadów zmagazynowanych,
- 1 opinię na imprezę masową,
- nałożono 1 mandat karny na kwotę 300 zł.

Pobrano:

- 250 próbek wody do badań laboratoryjnych w ramach prowadzonego monitoringu kontrolnego i przeglądowego, dokonano 201 oznaczeń chemicznych wody na zawartość chloru.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez PPIS

Ustępy publiczne

Na terenie Rudy Śląskiej znajduje się 1 ustęp publiczny, skanalizowany. W 2022 roku w obiekcie tym przeprowadzono 1 kontrolę. Ustęp publiczny jest czynny przez cały rok. Skontrolowany obiekt podłączony jest do sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest prawidłowo.

Zapasy środków higieny, myjących i dezynfekujących wystarczające, przechowywane w obiekcie w wydzielonym miejscu. Podczas przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych. Na podstawie przeprowadzonej kontroli stan sanitarno-higieniczny skontrolowanego ustępu oceniono jako dobry.

Ustępy ogólnodostępne

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdują się 2 ustępy ogólnodostępne zlokalizowane na terenie obiektów handlowych. W 2022 roku skontrolowano wszystkie obiekty, przeprowadzając łącznie 3 kontrole. W trakcie kontroli stan sanitarno-higieniczny ustępów nie budził zastrzeżeń. Obiekty te są na bieżąco sprzątane. Zapasy środków higieny, myjących i dezynfekcyjnych wystarczające, przechowywane w wydzielonych pomieszczeniach. Zapewnione są kabiny dla osób niepełnosprawnych. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych. Na podstawie przeprowadzonych kontroli stan skontrolowanych ustępów oceniono jako dobry.

Pływalnie kryte

W 2022 roku nadzorowano 4 baseny kryte:

- basen kryty Ruda w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Chryzantem 10,
- basen kryty Kochłowice w Rudzie Śląskiej 7 przy ul. Oświęcimskiej 90,
- basen kryty Nowy Bytom w Rudzie Śląskiej 9 przy ul. Pokoju 13,
- Park wodny „Aquadrom” w Rudzie Śląskiej 6 przy ul. Kłodnickiej 95a.

W roku 2022 skontrolowano wszystkie obiekty przeprowadzając łącznie 7 kontroli. Na basenach krytych prowadzony jest nadzór całoroczny. Wykonywane były kontrole sanitarne obiektów, jak również kontrole jakości wody w nieckach basenowych. Obiekty te funkcjonują w budynkach wolnostojących podłączonych do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. Wszystkie niecki basenowe wyposażone są w urządzenia do uzdatniania i dezynfekcji wody. Kryte baseny wyposażone są w przebieralnie dla użytkowników połączone bezpośrednio z natryskami i ubikacjami.

Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę sprawdzającą na terenie basenu w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Chryzantem 10, w związku z poborem wody na obecność bakterii *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej. Podczas kontroli przeprowadzonych w 2022 roku nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych basenów krytych oceniono jako dobry.

Pływalnie odkryte

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się 1 sezonowy basen odkryty Ośrodek Sportowo Rekreacyjny Nowy Bytom przy ul. Ratowników 2.

W obiekcie przeprowadzono 2 kontrole. Na terenie obiektu znajdują się 3 niecki basenowe, ze stali nierdzewnej, z systemem zamkniętego obiegu wody z czynnym przelewem. W sezonie letnim prowadzony był nadzór sanitarny nad w/w obiektem i jakością wody w nieckach basenowych. Do dyspozycji użytkowników basenu wydzielone zostało zaplecze higieniczno-sanitarne tj. ustępy, przebieralnie i natryski przy nieckach basenowych. Wydzielona jest ubikacja oraz przebieralnia dla osób niepełnosprawnych. Teren basenu wyposażony był w odpowiednią ilość koszy na śmieci i wydzielony plac gospodarczy z pojemnikami zamykanymi opróżnianymi według harmonogramu odbioru odpadów komunalnych. W trakcie przeprowadzonych kontroli stan sanitarno-technicznym oceniono jako dobry.

Domy pomocy społecznej

W roku 2022 pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się 6 placówek:

- Śląski Dom Seniora ul. Słowackiego 22 w Rudzie Śląskiej 10,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Psychiczenie Chorych Prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza ul. OMP 3 w Rudzie Śląskiej 7,
- Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie oraz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelaktualnie Prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza ul. Piłsudskiego 43 w Rudzie Śląskiej 7,
- Dom Pomocy Społecznej SENIOR ul. Puszkina 7 w Rudzie Śląskiej 4,
- Ośrodek św. Elżbiety Caritas Archidiecezji Katowickiej ul. Wolności 30 w Rudzie Śląskiej 1,
- Najświętsze Serce Jezusa. Ośrodek Caritas Archidiecezji Katowickiej ul. Kłodnicka 103, w Rudzie Śląskiej 6.

W ww. placówkach przeprowadzono 7 kontroli, w dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości.

W związku z przekazaną adnotacją przez Sekcję Epidemiologii dotyczącą postępowania z odpadami medycznymi, dotyczącą jednego z DPS przeprowadzono kontrolę tematyczną. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości: brak środków do dezynfekcji oraz ochrony indywidualnej w pomieszczeniu składowania odpadów, brak prawidłowego oznakowania pojemników i worków, brak wózka lub zamykanego pojemnika transportowego, brak wydzielonego pomieszczenia wyłącznie do wstępnego magazynowania odpadów medycznych. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny oraz wydano zalecenia usunięcia wyżej wymienionych nieprawidłowości. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała

wykonanie wszystkich wydanych zaleceń. Ponadto przeprowadzono 5 kontroli sprawdzających w jednym z Ośrodków w związku z obecnością bakterii *Legionella* w instalacji wody ciepłej. Wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące oraz jedną decyzję prolongującą. Próbką kontrolna nie wykazała przekroczeń parametru *Legionella*, wobec czego postępowanie administracyjne zostało zakończone. Stan higieniczno-sanitarny skontrolowanego obiektu oceniono jako dobry.

Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się 5 obiektów: Warsztaty Terapii Zajęciowej przy ul. Kłodnickiej 91, Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Kłodnickiej 103, Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Wolności 30, Dom Dziennego Pobytu „Seniorek” przy ul. Kubiny 20 oraz Dzienny Dom „Senior-Wigor” przy ul. Markowej 20a. W 2022r. nie przeprowadzono kontroli w/w obiektów.

Placówki zapewniające całodobową opiekę

W Rudzie Śląskiej funkcjonuje jedna placówka zapewniająca całodobową opiekę – Dom opieki „Familia” w Rudzie Śląskiej 7 przy ul. Wyzwolenia 12. W 2022 roku nie przeprowadzono kontroli.

Noclegownie i domy dla bezdomnych

W Rudzie Śląskiej funkcjonują 2 noclegownie: jedna dla bezdomnych mężczyzn oraz jedna dla kobiet. W 2022 r. nie przeprowadzono kontroli w/w obiektów.

Hotele

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się 1 hotel 3* Hotel ADRIA ul. Wolności 1 w Rudzie Śląskiej 1.

W 2022 roku przeprowadzono 1 kontrolę, stan sanitarno-higieniczny obiektu oceniono jako dobry. W hotelu znajduje się 49 miejsc noclegowych w tym: 23 pokoje dwuosobowe, 3 pokoje jednoosobowe, węzły sanitarne, restauracja, centrum konferencji, sala ćwiczeń fitness oraz sauna. Ponadto wydzielone są magazyny czystej bielizny oraz pomieszczenia gospodarcze. Obiekt wyposażony jest w instalację wodno-kanalizacyjną, elektryczną oraz wentylację mechaniczną i grawitacyjną. W trakcie przeprowadzonych kontroli stan sanitarno-technicznym oceniono jako dobry.

Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie

W Rudzie Śląskiej znajduje się 8 obiektów świadczących usługi hotelarskie (8 obiektów, 1 podobiekt):

- Hostel 24 ul. Kokotek 36 w Rudzie Śląskiej 1,
- Hostel Rudzki ul. Kokotek 58 w Rudzie Śląskiej 1,
- Miejsca Noclegowe ul. Strzelecka 31 w Rudzie Śląskiej 7,
- Pokoje Gościnne ul. Oświęcimska 110 w Rudzie Śląskiej 7,
- Usługi Hotelarskie RELAX ul. Magazynowa 39 w Rudzie Śląskiej 1,
- Usługi Hotelarskie „Maryla” ul. Kałusa 10 w Rudzie Śląskiej 10,
- Zajazd „Malinowy Dwór” ul. Radoszowska 4c w Rudzie Śląskiej 7,
- Centrum Biznesowe „Adria” z Usługami Hotelarskimi ul. Wolności 1 w Rudzie Śląskiej 1,
- Strefa Hotelowa przy Restauracji „Zajazd Parkowa” ul. Sportowców 29, w Rudzie Śląskiej 11.

W 2022 roku wszystkie obiekty zostały skontrolowane – łącznie przeprowadzono 9 kontroli (w tym jedna tematyczna dotycząca przestrzegania obostrzeń przeciwepidemicznych w trakcie trwania studniówki). Obiekty świadczące usługi hotelarskie usytuowane są w budynkach wolnostojących. Wszystkie obiekty podłączone są do sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej. W zależności od standardu obiektu pokoje pozostające do dyspozycji korzystających z usług hotelarskich są 1, 2, 3, 4, 5 osobowe. Węzły sanitarne (toalety, prysznic) znajdują się przy pokojach lub zbiorowe w korytarzach. Zapewnione są środki higieny dla korzystających z usług hotelarskich. W obiektach wydzielone są magazyny lub miejsca służące do przechowywania bielizny brudnej oraz zapasu bielizny czystej. Pranie bielizny odbywa się w obiektach w wydzielonych, funkcjonalnych pralniach (w systemie tradycyjnym), bądź w pralniach miejskich, co udokumentowane jest rachunkami za wykonane usługi. Obiekty wyposażone są w sprzęt i środki do utrzymania czystości i dezynfekcji przechowywane w wydzielonym miejscu lub pomieszczeniu. Wszystkie pokoje mieszkalne wyposażone są w kosze na odpadki, a obiekty w placówki gospodarcze z kontenerami na śmieci. Kontrole wykazały, że gospodarka odpadami prowadzona jest prawidłowo. Otoczenie obiektów utrzymane w dobrym stanie porządkowym.

W jednym z obiektów stwierdzono nieprawidłowość polegającą na przekroczeniu parametru *Legionella* w badanej wodzie. W związku z tym wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą. Postępowanie administracyjne w tym zakresie nie zostało zakończone w 2022 roku. Na podstawie przeprowadzonych w 2022 roku kontroli stan obiektów oceniono jako dobry.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług.

W roku 2022 pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się łącznie 261 obiektów, w tym zakłady:

- fryzjerskie według ewidencji – 95,
- kosmetyczne według ewidencji – 88,
- tatuażu według ewidencji – 7,
- odnowy biologicznej (siłownie, solaria, komora solna) według ewidencji – 33,
- w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług według ewidencji – 38.

W roku 2022 skontrolowano łącznie 38 obiektów przeprowadzając 39 kontroli. Obiekty takie jak: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług w większości usytuowane są w budynkach wielofunkcyjnych, rzadko w wolnostojących. Wszystkie zakłady podłączone są do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, ogrzewane centralnie bądź we własnym zakresie (ogrzewanie elektryczne, gazowe bądź węglowe). Wszystkie obiekty posiadają oddzielne wejścia, miejsca lub pomieszczenia szatni i poczekalni dla klientów. Pomieszczenia zakładów są funkcjonalne, wyposażone w prawidłowe stanowiska pracy z narzędziami lub urządzeniami wykorzystywanymi w trakcie świadczenia usług w deklarowanych zakresach. Właściciele zakładów zapewniają sprzęt oraz środki do utrzymania czystości, przechowywane w pomieszczeniu lub miejscu wyposażonym w bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz zamontowany na wysokości 0,5m od podłogi zlew. Narzędzia wielokrotnego użycia są myte i dezynfekowane oraz przechowywane w pojemnikach, w odpowiednio oznakowanych szafkach. W zakładach, w których używany jest sprzęt powodujący naruszenie ciągłości tkanek, narzędzia są również sterylizowane. Proces sterylizacji przeprowadzany jest w obiekcie (autoklaw) lub przez podmiot zewnętrzny, z którym właściciel obiektu podpisał stosowną umowę. Zakłady, w których po użyciu sprzętu jednorazowego powstają odpady niebezpieczne, posiadają instrukcje postępowania z odpadami. Zgodnie z instrukcjami odpady niebezpieczne przechowywane są w oznakowanych, zamykanych pojemnikach oddawane do utylizacji, co potwierdzone jest okazaniem karty przekazania odpadu. Zakłady odnowy biologicznej – siłownie, wyposażone są dodatkowo w szatnie dla klientów bezpośrednio połączone z prysznicami i toaletami, wyposażone w szafki i przebieralnie. Pomieszczenia do ćwiczeń fizycznych wyposażone są w klimatyzację lub wentylację mechaniczną. Personel zakładów wyposażony jest w odzież ochronną. Bielizna wielokrotnego użytku większości zakładów prana jest w domach właścicieli, sporadycznie oddawana do pralni. Dla pracowników zakładów wydzielone

są pomieszczenia socjalno-higieniczne tj. szatnie wyposażone w szafy na odzież osobistą i ochronną, kąpiki śniadań i toalety. Gospodarka odpadami, w tym także niebezpiecznymi – prowadzona jest prawidłowo.

Zakłady fryzjerskie

W Rudzie Śląskiej pod nadzorem PPIS znajduje się 95 zakładów fryzjerskich. W 2022 roku w tej grupie obiektów przeprowadzono 11 kontroli w 10 obiektach. Na podstawie przeprowadzonych w 2022 roku kontroli stan sanitarny obiektów oceniono jako dobry.

Zakłady tatuażu

W Rudzie Śląskiej pod nadzorem PPIS znajduje się 7 zakładów tatuażu. W 2022 roku w tych obiektach nie przeprowadzono kontroli.

Zakłady kosmetyczne

W roku 2022 pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdowało się 88 zakładów kosmetycznych.

W 9 z tych obiektów przeprowadzono łącznie 9 kontroli. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady odnowy biologicznej (siłownie, solaria, komora solna)

W 2022 roku w Rudzie Śląskiej pod nadzorem PPIS znajdowało się łącznie 33 gabinety odnowy biologicznej w tym:

- siłownie,
- solaria,
- komora solna,
- kluby fitness,
- gabinety masażu.

W tej grupie obiektów w 2022 roku skontrolowano 10 obiektów przeprowadzając 10 kontroli. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu

W Rudzie Śląskiej funkcjonuje 38 obiektów należących do w/w grupy. W roku 2022 skontrolowano 9 obiektów, łącznie przeprowadzono 9 kontroli. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego, wobec

czego nie wydano decyzji administracyjnych, ani nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry.

Dworce, stacje kolejowe

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajdują się 2 przystanki kolejowe PKP: Ruda i Chebzie. W 2022 roku nie zaplanowano w/w obiektów do kontroli.

Cmentarze i ekshumacje

W Rudzie Śląskiej znajduje się 20 cmentarzy. Obiekty nie zostały zaplanowane do kontroli w 2022 roku.

W 2022 roku wydano 11 decyzji administracyjnych związanych z ekshumacją zwłok (prochów) oraz 1 decyzję zezwalającą na wywóz zwłok za granicę. Wszystkie ekshumacje zwłok (prochów) przeprowadzono we wczesnych godzinach rannych z zastosowaniem środków ochrony osobistej i w obecności zarządców cmentarzy, osób upoważnionych do ekshumacji oraz upoważnionego przedstawiciela Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Z każdego udziału w pracach ekshumacyjnych sporządzony został protokół z kontroli sanitarnej sprawdzającej wykonanie decyzji.

Domy przedpogrzebowe

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej w tej grupie znajduje się 13 obiektów (6 domów przedpogrzebowych oraz 7 kaplic cmentarnych). W 2022 roku skontrolowano 7 obiektów przeprowadzając 8 kontroli. We wszystkich skontrolowanych obiektach stan sanitarno - higieniczny oraz techniczny oceniono jako dobry. Obiekty zabezpieczone przed dostępem owadów, zwierząt, osób niepowołanych. Na terenie obiektów obowiązuje całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów oraz dostępna jest apteczka pierwszej pomocy przedmedycznej. Odpady komunalne gromadzone do pojemników wyposażonych w worki foliowe i usuwane do zbiorczych kontenerów - nie stwierdzono zalegania odpadów. Obiekty zaopatrzone w wodę ciepłą, zimną, zapewniono środki myjąco-czyszcząco-dezynfekcyjne oraz środki ochrony indywidualnej. Na terenie obiektów znajdują się toalety ogólnodostępne damskie, męskie, wyposażone w umywalki do mycia rąk, środki higieny (mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku, środek do dezynfekcji rąk).

Inne

W 2022 roku pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej w grupie inne obiekty znajdowało się: 39 aptek, 15 obiektów sportowych, 16 obiektów kulturalno-widowiskowych, 14 stacji paliw, 2 pralnie (+ 1 jako podobiekt), 6 targowisk, 1 izba wytrzeźwień,

2 Miejsca Obsługi Podróżnych, 1 magazyn produktów leczniczych, 1 prosektorium, 4 przedsiębiorców zajmujących się transportem zwłok, 2 Stacje Uzdatniania Wody.

W roku 2022 przeprowadzono 45 kontroli w 34 obiektach.

Ponadto przeprowadzono 40 kontroli obejmujących: 23 kontrole interwencyjne, 13 kontroli ekshumacyjnych, 1 kontrolę imprezy masowej, 2 kontrole obiektów niebędące pod nadzorem HKiŚ w tym jedna dotycząca przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych oraz drugą dotyczącą poboru prób - denaturatu w związku z zatruciem skażonym metanolem.

Apteki

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się 39 aptek.

W 2022 roku skontrolowano 6 obiektów przeprowadzając 6 kontroli. W skontrolowanych obiektach stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny oceniono jako dobry. W skontrolowanych obiektach zapewniony jest dostęp do węzłów sanitarno-higienicznych, zaopatrzonych w ciepłą i zimną wodę. Obiekty zaopatrzone są w dostateczną ilość sprzętu porządkowego i środków stosowanych do mycia i dezynfekcji. Podmioty prowadzą własną gospodarkę odpadami komunalnymi i przeterminowanymi lekami. Pomieszczenia aptek są prawidłowo wyposażone i wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.

Obiekty sportowe

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się 15 obiektów sportowych.

W 2022r. skontrolowano 12 obiektów, przeprowadzając 13 kontroli. Wszystkie skontrolowane obiekty sportowe są podłączone do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie usuwania ścieków. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo. Na terenie każdego obiektu zapewniony jest dostęp do węzłów sanitarno-higienicznych, zaopatrzonych w ciepłą i zimną wodę. Obiekty zaopatrzone są w dostateczną ilość sprzętu porządkowego i środków stosowanych do mycia i dezynfekcji. W skontrolowanych obiektach stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny oceniono jako dobry.

Obiekty kulturalno – widowiskowo - rozrywkowe

Na terenie miasta Ruda Śląska znajduje się 16 obiektów kulturalno-widowiskowo-rozrywkowych: 2 Miejskie Centra Kultury, 2 kina, 1 Muzeum Miejskie, 10 bibliotek, 1 obiekt rozrywkowy. W 2022 roku nie zaplanowano obiektów do kontroli.

Stacje paliw

Na terenie miasta Ruda Śląska znajduje się 14 stacji paliw. W 2022 roku przeprowadzono 24 kontrole w 14 obiektach. W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że teren wokół stacji paliw jest utwardzony, wydzielone są placówki gospodarcze wyposażone w odpowiednie pojemniki na odpady komunalne oraz odpady niebezpieczne. Gospodarka odpadami prowadzona jest prawidłowo. Stan sanitarny obiektów w tym sanitariatów dla klientów oraz część socjalna i sanitarna dla pracowników, w trakcie kontroli nie budził zastrzeżeń. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego, jak również nie wydano decyzji administracyjnych. W przypadku stacji paliw stan sanitarno-techniczny oceniono jako dobry.

Pralnie

W 2022 roku pod nadzorem PPIS znajdują się 3 pralnie (2 obiekty, 1 podobiekt). W 2022r. nie przeprowadzono kontroli w/w obiektów.

Targowiska i place targowe

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej jest 6 targowisk. W 2022r. nie przeprowadzono kontroli w/w obiektów. W 2022 roku wydano 1 opinię sanitarną na prowadzenie działalności rozrywkowej w ramach organizowanej imprezy masowej o charakterze artystyczno-rozrywkowym, koncert muzyczno-wokalny na żywo pn: Sanah Live in Silesia na terenie Terenów Targowych w Rudzie Śląskiej przy ul. Kupieckiej 2A. Przeprowadzona kontrola wykazała, iż teren na którym odbyła się impreza jest utwardzony i ogrodzony. Na każdej z bram dostępny był regulamin imprezy masowej. Dla uczestników imprezy (w tym dla osób niepełnosprawnych), artystów oraz punktów gastronomicznych zapewniono dostateczną ilość toalet typu toi-toi oraz przenośnych dwustanowiskowych umywalek do mycia rąk wyposażonych w dozowniki z mydłem w płynie, podajniki z ręcznikami papierowymi i kosze na śmieci. Postępowanie z odpadami komunalnymi – prawidłowe. Ponadto imprezę zabezpieczono od strony medycznej. Stan sanitarno-porządkowy w dniu kontroli bez zastrzeżeń.

Izba wytrzeźwień

Na terenie miasta Ruda Śląska znajduje się 1 izba wytrzeźwień. W 2022 roku nie zaplanowano obiektu do kontroli.

Miejsca Obsługi Podróżnych

Wg ewidencji PPIS w Rudzie Śląskiej posiada 2 obiekty – „MOP” Halemba i „MOP” Wirek należące do firmy Shell Polska Sp. z o.o. 02-366 Warszawa, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 nr 7a. Obydwa obiekty zostały skontrolowane. W trakcie kontroli teren obiektów był wyposażony w odpowiednią ilość koszy na odpadki. Wydzielono kontener centralny do gromadzenia odpadów. Gospodarka odpadami prowadzona prawidłowo. Parkingi posiadają punkty zlewne ścieków dla autokarów. Nieczystości płynne odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie usuwania ścieków. Miejsca Obsługi Podróżnych posiadają węzły sanitarne. Na każdym z obiektów znajduje się toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Ponadto parkingi wyposażono w miejsca do wypoczynku – ławki i stoły. Nie zastosowano sankcji karnych w postaci mandatu karnego. Obiekty oceniono jako dobre.

Hurtownie produktów leczniczych

Pod nadzorem PPIS w Rudzie Śląskiej znajduje się 1 magazyn produktów leczniczych. W 2022 roku nie został zaplanowany do kontroli.

Stan sanitarny obiektów nadzorowanych przez sekcję HK nie będących obiektami użyteczności publicznej

Stacje Uzdatniania Wody

Na terenie miasta Ruda Śląska znajdują się 2 Stacje Uzdatniania Wody:

- Stacja Uzdatniania Wody Ruch „Bielszowice”,
- Stacja Uzdatniania Wody Ruch „Halemba”.

W 2022 roku obiekty nie zostały zaplanowane do kontroli.

Stan sanitarny środków transportu

Środki transportu do przewozu bielizny: w 2022r. nie zaplanowano do kontroli środków transportu do przewozu chorych.

Środki transportu do przewozu chorych: w 2022r. nie zaplanowano do kontroli środków transportu do przewozu chorych.

Środki transportu do przewozu zwłok: w 2022r. nie zaplanowano do kontroli środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

Interwencje

W 2022 roku przyjęto 22 interwencje mieszkańców w tym 2 interwencje bez wstępnego rozpoznania zostały przekazane:

- do Straży Miejskiej - 1,
- do Państwowego Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego – 1.

Przedmiot przekazanych interwencji dotyczył następujących grup:

- niewłaściwy stan sanitarny lokalu mieszkalnego i związane z tym uciążliwości: 1 interwencja,
- uciążliwości spowodowanych przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi: 1 interwencja,

Interwencje rozpatrywane przez PPIS (20 zgłoszeń) dotyczyły:

- uciążliwości powodowanych przez hałas -1 interwencja (niezasadna),
- niewłaściwego stanu sanitarnego lokali mieszkalnych i związanych z tym uciążliwości - 7 interwencji (3 zasadne / 4 niezasadne),
- niewłaściwego stanu sanitarnego innych pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi - 7 interwencji (2 zasadne / 5 niezasadnych),
- uciążliwości powodowanych przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi - 2 interwencje (1 zasadna / 1 niezasadna),
- nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych -1 interwencja (niezasadna),
- bytowania gołębi oraz zanieczyszczenia odchodami gołębi - 2 interwencje. (2 niezasadne).

W związku z interwencjami przeprowadzono 23 kontrole sanitarne, ponadto w interwencjach wykorzystywano pisemną drogę wyjaśniania zaistniałych sytuacji.

Wszystkie zgłoszone w 2022 roku interwencje zostały rozpatrzone w terminach zgodnych z KPA. Strony interweniujące na bieżąco były informowane o przebiegu oraz o jej zakończeniu.

Akcje i współpraca akcyjna z innymi komórkami PSSE / jednostkami / organami

W roku sprawozdawczym przeprowadzono akcje z innymi komórkami PSSE:

- HŻŻ i PU - udział w kontroli zorganizowanej imprezy masowej,
- NZ - udział w kontrolach przy dokonywaniu odbioru nowych obiektów,
- EP - bieżąca realizacja zadań przeciwepidemicznych, w tym przeprowadzanie wywiadów oraz obsługa systemów informatycznych (SEPIS, EWP),
- Współpraca z Policją dotycząca przestrzegania przepisów wprowadzonych w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się Covid-19.

Nadzór nad jakością wody na terenie miasta Ruda Śląska

Na terenie Rudy Śląskiej dystrybutorem wody przeznaczonej do spożycia jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Pokoju 13, 41-709 Ruda Śląska. W wodę zaopatrywani są mieszkańcy w liczbie 124 034 mieszkańców, ilość rozprowadzanej wody określa się na poziomie ok. 16 135 m³ na dobę.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., zaopatruje teren miasta Rudy Śląskiej w wodę przeznaczoną do spożycia w całości zakupioną. Woda rozprowadzana przez sieć wodociągową pochodzi z sieciowych zbiorników wyrównawczych Mikołów (woda podawana jest z ZUW Goczałkowice, ZUW Dzieńkowice, SUW Czaniec) należących do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach. Ujęcia te zlokalizowane są poza terenem nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rudzie Śląskiej.

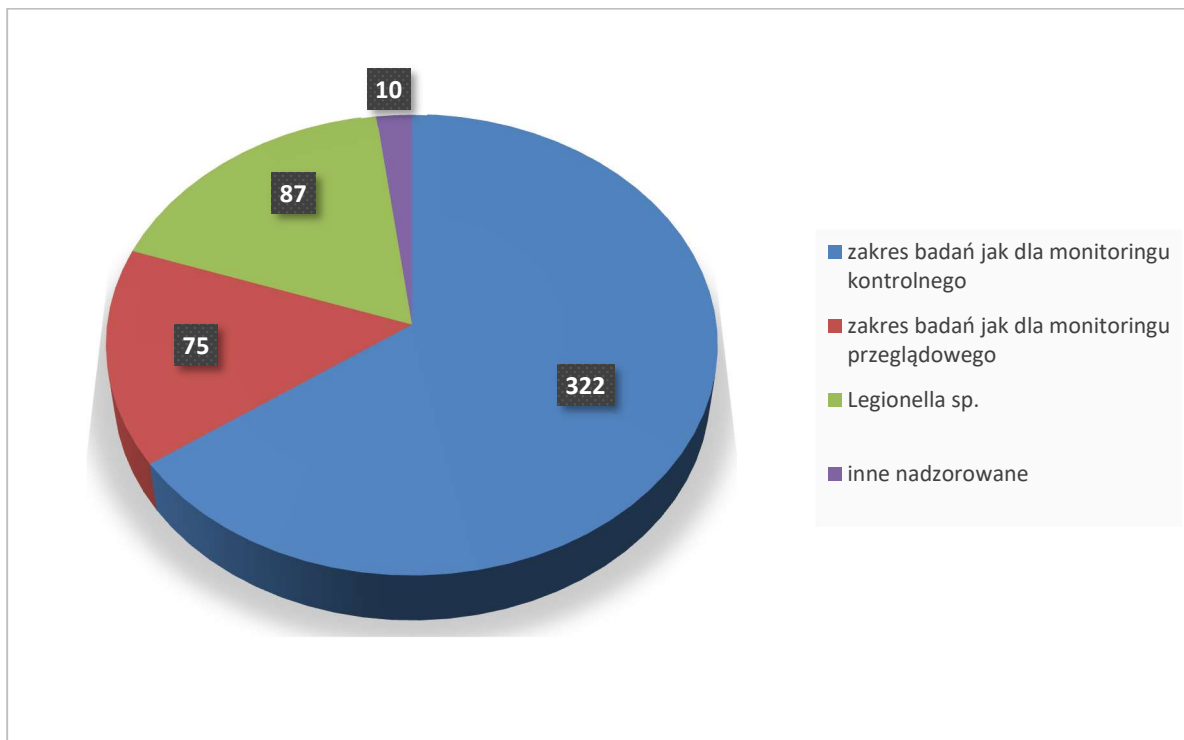
W ramach prowadzonego nadzoru i monitoringu jakości wody do spożycia w 2022 r. na terenie miasta Ruda Śląska pobrano próbki wody do badań, dla których analiza wykonywana była przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach ul. Raciborska 39 – Dział Laboratoryjny – Pracownia Badań Mikrobiologicznych Wody, Pracownia Badań Fizykochemicznych Wody, Pracownia Chromatografii Gazowej, Pracownia Absorpcyjnej Spektrometrii Atomowej oraz Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o. w Katowicach. Badania próbek wody przeprowadzono w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego obejmującego zakres zgodny z częścią A i częścią B załącznika nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 2017 poz. 2294 z późn. zm.).

Każdorazowo po otrzymaniu informacji z działu laboratoryjnego o przekroczeniach parametrów bakteriologicznych, tutejszy Organ wysyłał do WSSE w Katowicach powiadomienie o przekroczeniach mikrobiologicznych w pobranych próbkach wody. Wszystkie stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w pobranych próbkach wody były regularnie raportowane do WSSE w Katowicach.

W 2022 r. przeprowadzono analizy jakości wody – wydając orzeczenia o jakości wody do spożycia. Łącznie dla próbek pobranych od dnia 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wydano 201 orzeczeń o jakości wody do spożycia, w tym:

- 12 orzeczeń o braku przydatności wody do spożycia,
- 15 orzeczeń o warunkowej przydatności wody do spożycia,
- 174 orzeczenia o przydatności wody do spożycia.

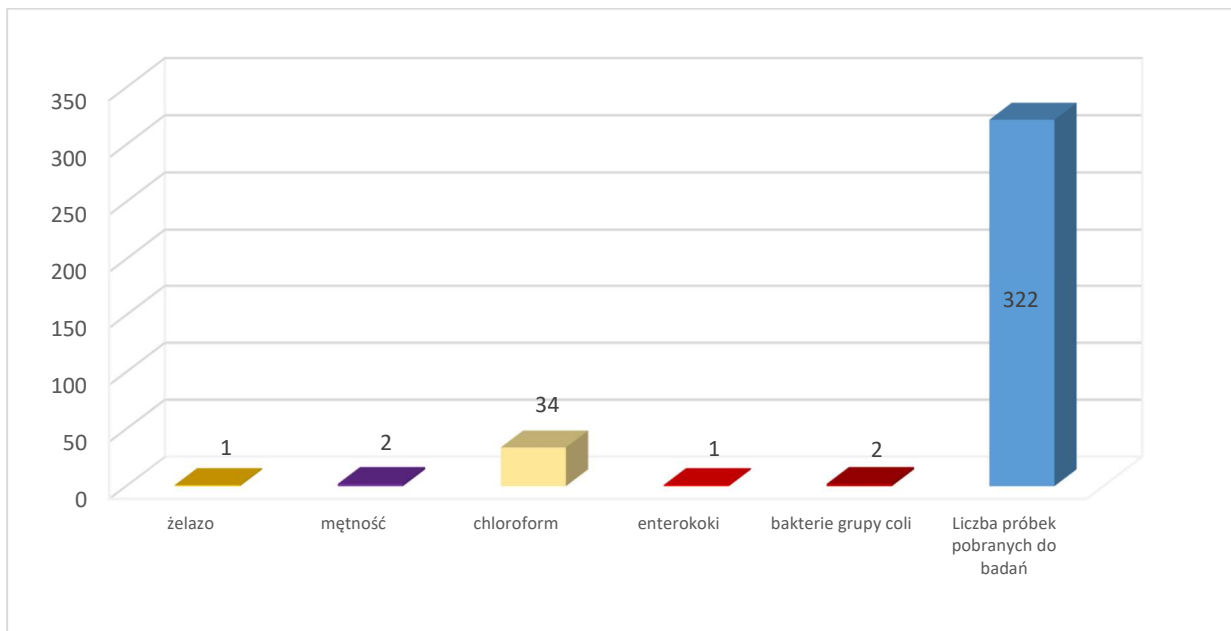
Ryc. 1. Ilość próbek wody pobranych z terenu miasta Ruda Śląska w 2022 roku w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej.

W 2022 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego (parametry grupy A) pobrano z sieci wodociągowej 59 próbek wody (zaplanowano do poboru 58 próbek). Przeprowadzone analizy laboratoryjne wykazały prawidłowe wartości dla badanych parametrów.

W ramach kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej oraz GPW S.A. w Katowicach pobrały 263 próbki wody do badań laboratoryjnych (zaplanowano do poboru 205 próbek). Przekroczenia stwierdzono w 40 próbkach wody:

- chloroform (w 34 próbach);
- bakterie grupy coli (w 2 próbach);
- żelazo (w 1 próbce);
- mętność (w 2 próbach);
- enterokoki (w 1 próbce).

Każdorazowo po stwierdzeniu przekroczeń w/w parametrów PWiK Sp. z o. o. oraz GPW S.A. dokonywało ponownego poboru próbek wody. We wszystkich przypadkach uzyskano dla sieci miejskiej prawidłowe parametry jakości wody.

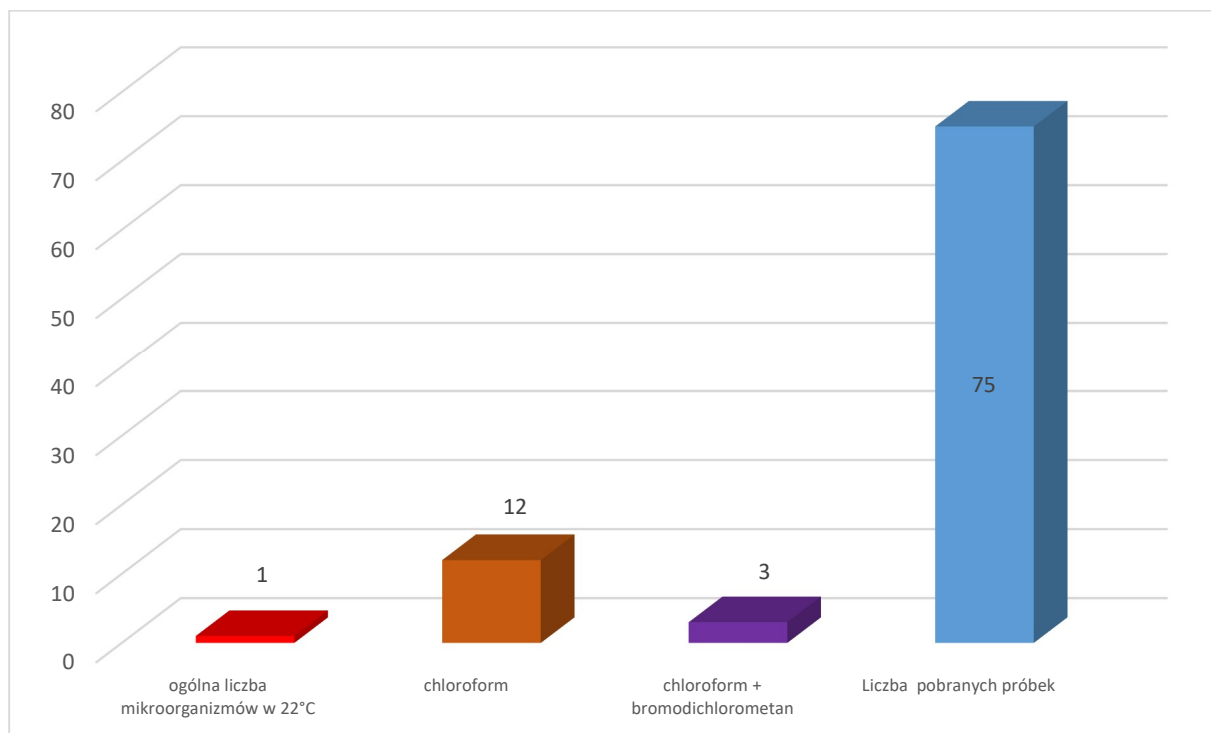

Ryc. 2. Bieżący nadzór sanitarny i kontrola wewnętrzna w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego (parametry grupy A) - przekroczenia parametrów chemicznych i mikrobiologicznych w 2022 roku.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jak dla monitoringu przeglądowego (parametry grupy B) pobrano z sieci wodociągowej 45 próbek wody (zaplanowano do poboru 27 próbek). W 16 pobranych próbkach wody stwierdzono następujące przekroczenia badanych parametrów:

- ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C (w 1 próbce),
- chloroform (w 12 próbkach),
- chloroform + bromodichlorometan (w 3 próbkach).

W ramach kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej oraz GPW S.A. w Katowicach pobrały 30 próbek wody do badań laboratoryjnych (zaplanowano do poboru 29 próbek). Nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów.

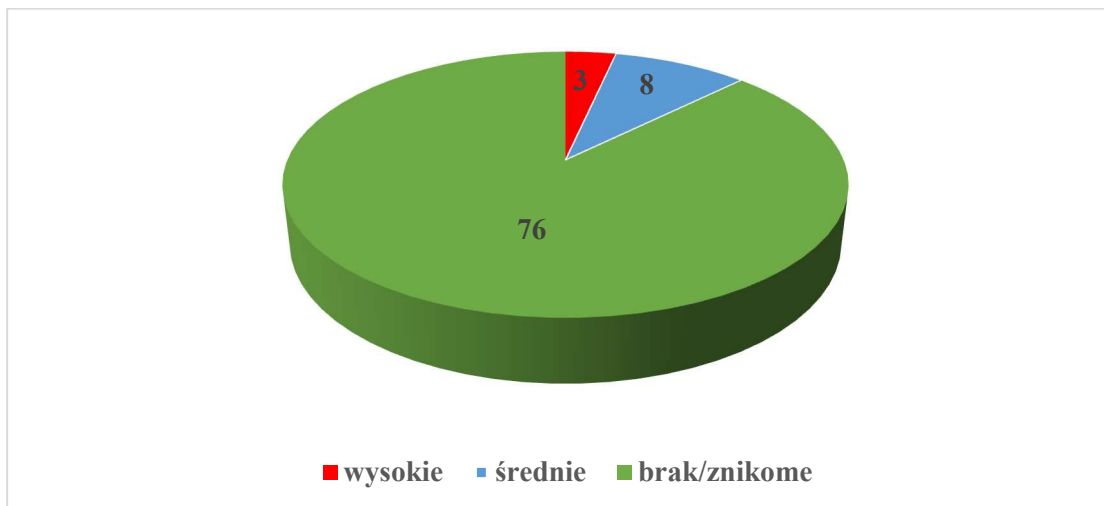

Ryc. 3. Bieżący nadzór sanitarny i kontrola wewnętrzna w zakresie jak dla monitoringu przeglądowego (parametry grupy B) - przekroczenia parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych w 2022 roku.

W próbach wody pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jak dla monitoringu kontrolnego oraz przeglądowego ze stacji uzdatniania wody – wodociągów zakładowe, znajdujących się na terenie miasta Ruda Śląska nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów. Do badań zaplanowano i pobrano 10 próbek wody.

W roku 2022 próbki wody do badań na obecność bakterii *Legionella sp.* w instalacjach wody ciepłej były pobierane z budynków: szpitala, domów pomocy społecznej, obiektów hotelarskich, żłobka i noclegowni.

Łącznie pobrano 87 próbek wody z instalacji wody ciepłej, z czego przekroczenia mikrobiologiczne stwierdzono w 11 próbkach. W związku z powyższym wydano 4 decyzje administracyjne, w tym 1 z rygorem natychmiastowej wykonalności, 1 decyzję prolongującą termin wykonania zarządzenia oraz 2 upomnienia.

Ryc. 4. Ocena skażenia próbek wody pobranych z instalacji wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.*

Na podstawie analizy pobranych w 2022 roku próbek wody stwierdza się, iż dla miejskiej sieci wodociągowej próbki kwestionowane stanowią 15,3% ogółu pobranych próbek. Porównując powyższe dane z rokiem 2021 stwierdza się, iż procent przekroczeń w pobieranych próbkach wody utrzymuje się na stosunkowo stałym poziomie.

Na dzień 31.12.2022 r. stwierdzono stabilność parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia rozprowadzanej przez miejską sieć wodociągową oraz wody produkowanej i rozprowadzanej przez Stację Uzdatniania Wody.

5. Nadzór prowadzony przez Sekcję Higieny Dzieci i Młodzieży

Na terenie miasta Ruda Śląska nadzorem objęto 174 placówki nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży (w tym 154 placówki stałe i 20 sezonowych). Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolowała 73 placówki, w tym: 67 placówek stałych i 6 placówek sezonowych:

Tab.10. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi w roku 2022.

Rodzaj placówki	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba dzieci i młodzieży
Żłobki	5	8	127
Przedszkola	20	27	2193
Szkoły podstawowe	12	31	4693
Zespoły szkół	7	9	2873
Licea ogólnokształcące	3	4	1052

Szkoły wyższe	0	0	0
Placówki kształcenia ustawicznego	4	4	583
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	5	5	48
Placówki wsparcia dziennego	4	4	134
Placówki wychowania pozaszkolnego	7	7	1186
Placówki wypoczynku letniego i zimowego (turnusy)	6	6	245
Ogółem	73	105	13134

Funkcjonalność i stan techniczny budynków

W roku sprawozdawczym wydano 5 decyzji administracyjnych zmierzających do poprawy warunków sanitarno-higienicznych i technicznych, a tym samym warunków nauczania i wychowania w placówkach oświatowo-wychowawczych. Kontynuowano postępowanie administracyjne wszczęte w latach ubiegłych, w tym wydano 27 decyzji administracyjnych prolongujących terminy wykonania decyzji. Ze względu na brak środków finansowych przewidzianych na prace remontowe, terminy wykonania decyzji prolongujących ustalano głównie na 2022 rok. Wyegzekwowano wykonanie w całości 4 decyzji administracyjnych wydanych w latach ubiegłych.

Na terenie miasta wszystkie zakłady nauczania i wychowania znajdowały się w budynkach przystosowanych na pobyt dzieci i młodzieży. Skontrolowane placówki posiadały podłączenie do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej. W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych zapewniony był dopływ bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz dostęp do niezbędnych środków higieny osobistej. Nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów/dzieci w przeliczeniu na urządzenia sanitarne.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji

W ramach nadzoru sanitarnego oceniono warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 21 szkołach. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że:

- 2 placówki posiadają salę gimnastyczną z boiskiem,
- 17 szkół posiada zespoły sportowe z boiskiem,
- 2 szkoły posiadają zespół sportowy bez boiska.

Podczas kontroli bloków sportowych szczególną uwagę zwrócono na problem niewykorzystywania umywalni i natrysków po planowych zajęciach wychowania fizycznego.

Pomimo, iż natryski były czynne we wszystkich skontrolowanych w tym zakresie szkół to w 12 uczniowie nie wykorzystywali urządzeń natryskowych w ogóle, w 5 przypadkach natryski używane były sporadycznie po zajęciach wychowania fizycznego a w 2 uczniowie korzystali tylko po dodatkowych zajęciach sportowych.

Meble szkolne

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2022 roku dokonano oceny doboru mebli edukacyjnych do wzrostu uczniów. Ogółem skontrolowano 12 oddziałów w 5 placówkach, gdzie oceniono 237 stanowisk. W większości placówek meble oznakowane były kolorami lub numerami, zgodnie z obowiązującymi normami w tym zakresie. Z analizy przeprowadzonych pomiarów wynika, że w skontrolowanych placówkach dzieci przedszkolne i szkolne korzystały ze stanowisk prawidłowo dostosowanych do ich wzrostu.

Rozkłady zajęć szkolnych

Jednym z zadań dotyczących nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania jest prawidłowe planowanie nauki i odpoczynku. Higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych przeprowadzono w 12 oddziałach z 2 placówek. W wyniku oceny nie stwierdzono nieprawidłowości. Rozkłady zajęć lekcyjnych uwzględniały zalecenia w zakresie różnorodności zajęć w każdym dniu oraz wypoczynku między lekcjami.

Dożywianie w szkołach

W minionym roku sprawozdawczym spośród 22 skontrolowanych szkół wszystkich typów, 14 prowadziło dożywianie dla uczniów.

Tab. 11. Liczba i procent dzieci korzystających z posiłków w roku 2022.

Rodzaj posiłku	Liczba dzieci korzystających z posiłków		% ogólnej liczby dzieci w szkołach	
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Obiady pełne	1631	1720	40,2%	33,7%
Posiłki jednodaniowe	40	104	15,2%	30,2%
Napój (herbata)	0	0	0	0
Razem	1671	1824	38,7%	35,1%

W 2022 roku w skontrolowanych szkołach z posiłków dofinansowanych korzystało 227 uczniów.

Opieka medyczna

W roku sprawozdawczym dokonano oceny warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach. Skontrolowano 22 gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w stanie sanitarno-higienicznym.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i mieszaninami niebezpiecznymi

Substancje chemiczne i ich mieszaniny jako wyposażenie pracowni chemicznych w roku 2022 posiadało 8 skontrolowanych placówek w tym 5 szkół podstawowych i 3 licea ogólnokształcące. Wszystkie placówki posiadały spisy znajdujących się na stanie niebezpiecznych substancji chemicznych oraz karty charakterystyki. Substancje chemiczne były oznakowane w sposób widoczny umożliwiając ich identyfikację, przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach. W czasie kontroli nie stwierdzono przeterminowanych substancji i mieszanin chemicznych.

Nadzór nad szkołami wyższymi

Na terenie miasta Ruda Śląska funkcjonuje 1 uczelnia wyższa niepubliczna. W 2022 roku pracownik Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży nie prowadził kontroli w szkołach wyższych.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W roku 2022 do bazy Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rudzie Śląskiej zostało zgłoszonych 20 turnusów, w tym 11 turnusów dotyczących wypoczynku letniego i 9 turnusów podczas wypoczynku zimowego.

W trakcie trwającego wypoczynku letniego, na którym przebywało 112 uczestników, skontrolowano 4 turnusy.

Podczas trwającego wypoczynku zimowego skontrolowano 2 turnusy, z których korzystało 60 uczestników.

Zadania realizowane w związku z sytuacją epidemiologiczną w zakresie zakażeń SARS-Cov-V-2

W 2022 roku wydanych zostało 313 opinii w sprawie zawieszenia zajęć stacjonarnych z uwagi na wystąpienie zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wśród pracowników/uczniów. Przeprowadzono łącznie 10 kontroli mających na celu ocenę na ile realizowane są w placówkach nauczania, wychowania i opieki wytyczne

przeciwepidemiczne. Podczas przeprowadzanych czynności nie stwierdzono nieprawidłowości w wyżej wymienionym zakresie. Nie wydano decyzji i nie nałożono mandatów karnych.

---

6. Nadzór prowadzony przez Sekcję Higieny Pracy

Nadzór bieżący nad zakładami pracy

W roku 2022 nadzorem Sekcji Higieny Pracy objęto 272 zakłady pracy, w których zatrudnionych jest 19821 pracowników.

Zdecydowaną większość nadzorowanych zakładów (75,4 %) stanowiły mikro i małe przedsiębiorstwa, zatrudniające do 50 pracowników.

Największą grupę stanowili pracownicy zatrudnieni w kopalniach węgla kamiennego – 5081 osób, a także w innych branżach:

- podmioty wykonujące działalność leczniczą – 1936 osób,
- zakłady produkujące artykuły spożywcze – 1913 osób,
- handel hurtowy i detaliczny – 1723 osoby,
- produkcja wyrobów metalowych – 1438 osób.

W roku 2022 skontrolowano 54 zakłady pracy, co stanowi 19,8% ogółu zakładów znajdujących się w ewidencji Sekcji Higieny Pracy PSSE w Rudzie Śląskiej.

Kontrolowano ogólne warunki środowiska pracy, a także przestrzeganie przez pracodawców przepisów prawnych w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników rakotwórczych w środowisku pracy oraz szkodliwych czynników biologicznych.

Pracownicy sekcji przeprowadzili 60 kontroli sanitarnych i 4 kontrole w związku z zagrożeniem ze strony wirusa SARS-CoV-2.

Nieprawidłowości stwierdzono w 11 zakładach, co stanowi 20,4 % ogółu skontrolowanych przedsiębiorstw. W skontrolowanych zakładach pracy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń – 8 zakładów,
- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych – 2 zakłady,
- brak rejestru czynników szkodliwych – 1 zakład,
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego – 1 zakład,
- uchybienia w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych - 1 zakład,
- uchybienia w zakresie wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych - 1 zakład,
- uchybienia w zakresie systemu udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku - 1 zakład,

- uchybienia w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi (demontaż azbestu z budynku mieszkalnego) - 1 zakład.

W celu wyeliminowania nieprawidłowości wydano 18 decyzji administracyjnych. Łączna liczba nakazów w wydanych decyzjach wynosiła 79.

W roku 2022 nie wydano decyzji unieruchamiających stanowisko /oddział/ zakład pracy.

Ogółem w warunkach przekroczenia NDS i NDN czynników szkodliwych dla zdrowia pracowało 1908 osób, to jest o 60 osób mniej niż w roku 2021.

Największa liczba dotyczy przekroczenia NDS pyłów – 1390 osób oraz narażenia na ponadnormatywny hałas – 1048 osób.

W części zakładów, w których stwierdzono przekroczenia NDS i N przed rokiem 2022 nadal trwa realizacja decyzji wydanych w poprzednich latach.

W przypadkach, kiedy z przyczyn wynikających z technologii nie jest możliwe obniżenie poziomu ekspozycji na hałas, pracodawcy podejmują działania techniczne i organizacyjne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne:

- ograniczenie czasu narażenia oraz liczby osób narażonych na hałas przez wprowadzenie zmian w organizacji pracy,
- udostępnienie środków ochrony indywidualnej zapewniających właściwy poziom tłumienia oraz nadzorowanie prawidłowości ich stosowania.

Strefy, w których wielkości charakteryzujące hałas w środowisku pracy przekraczają wartości NDN są oznaczone znakami bezpieczeństwa.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W ewidencji PSSE w Rudzie Śląskiej w roku 2022 znajdowały się 23 zakłady pracy, w których występuje narażenie na działanie czynników rakotwórczych, z czego w roku sprawozdawczym skontrolowano 3 zakłady.

W skontrolowanych zakładach zatrudnionych było 14 pracowników w narażeniu na czynniki rakotwórcze: promieniowanie jonizujące, włókna azbestu.

Przeprowadzone zostały 3 kontrole dotyczące spełnienia przez pracodawców obowiązków wynikających z Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 2235).

Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie czynników rakotwórczych/mutagennych podczas wykonywania prac polegających na demontażu wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych:

- brak w wystarczającej ilości środków ochrony indywidualnej (maseczek i kombinezonów ochronnych),
- brak zapewnienia odpowiedniego zabezpieczenia przed pyleniem, polegającego na uszczelnieniu otworów okiennych i drzwiowych,
- wyroby zawierające azbest były odspajane na sucho, nienawilżane wodą przed ich usuwaniem lub demontażem,
- brak odpowiedniego zabezpieczenia, magazynowania i składowania odpadów zawierających azbest.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W ramach prowadzonego nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu oraz stosującymi substancje i mieszaniny niebezpieczne/stwarzające zagrożenie przeprowadzono 27 kontroli.

Na nadzorowanym terenie znajdowały się 34 podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, z czego zdecydowaną większość (33 podmioty) stanowili dystrybutorzy, 1 importer.

Przeprowadzono 11 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu oraz 16 kontroli w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Kontrole wykazały nieprawidłowości dotyczące:

- braku kart charakterystyki stosowanych produktów w języku polskim,
- braku oznakowania opakowań stosowanych produktów w języku polskim.

W związku z serią zatruc metanolem, wypitym w postaci produktów typu denaturat, przeprowadzono w kwietniu 2022 r. 30 kontroli akcyjnych w: hurtowniach materiałów budowlanych, sklepach chemicznych, stacjach paliw, sklepach monopolowych, spożywczo-monopolowych i spożywczych. Kontrole te prowadzali pracownicy Sekcji Higieny Pracy, Sekcji Higieny Komunalnej i Środowiska i Sekcji Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku. Podczas wyżej wymienionych kontroli pobrano do badania 49 prób denaturatu, które następnie przekazano do Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach. W próbach pobranych na terenie Rudy Śląskiej nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm zawartości metanolu

Na nadzorowanym terenie nie ma produkcji ani sprzedaży prekursorów kategorii 2. Do obrotu w hurtowniach materiałów budowlanych wprowadzane są prekursory kategorii 3 (kwas solny, preparaty zawierające aceton i toluen).

Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W ramach nadzoru nad kosmetykami przeprowadzono u wyznaczonych przedsiębiorców urzędowy pobór kosmetyków. Pobrano do badań fizykochemicznych 5 próbek kosmetyków. O stwierdzonych nieprawidłowościach w oznakowaniu opakowania produktu kosmetycznego poinformowano właściwego terenowo PPIS, celem podjęcia czynności zgodnych z posiadanymi kompetencjami, jako jednostce, na terenie której siedzibę firmy miał dystrybutor niniejszego produktu kosmetycznego. Przeprowadzono 4 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych. W jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące wprowadzania do obrotu produktów zawierających w swoich składach substancję zakazaną, mogącą stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi - Butylphenyl Methylpropional z uwagi na klasyfikację jako CMR (substancja działająca szkodliwie na rozrodczość kategorii 1B).

Środki zastępcze

W roku 2022 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rudzie Śląskiej nie wpłynęła żadna interwencja oraz nie odnotowano żadnego punktu sprzedaży środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. W 2022r. nie nałożono żadnej decyzji administracyjnej w zakresie tzw. „dopalaczy”. Z uwagi na brak kontroli i postępowań administracyjnych w zakresie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych w 2022r. nie zaistniała konieczność uzupełniania przez Sekcję Higieny Pracy systemu SMIOD (System Monitorowania Informacji o Dopalaczach). Ww. bazy nie uzupełniano o informacje o zatruciach dopalaczami, ponieważ nie otrzymano żadnego zgłoszenia o zatruciu z podmiotów medycznych.

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Ekspozycja na działanie szkodliwych czynników biologicznych należących do 2 i 3 grupy zagrożenia występuje w 73 zakładach, z czego w roku sprawozdawczym skontrolowano 4 zakłady. W skontrolowanych zakładach ogółem na szkodliwe czynniki biologiczne narażonych było 137 pracowników, z czego 124 osoby również na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 3.

W roku 2022 nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie szkodliwych czynników biologicznych.

Na nadzorowanym terenie jest zarejestrowany 1 zakład pracy (laboratorium), w którym występuje zamierzone użycie czynnika biologicznego (szczepy wzorcowe: *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Klebsiella pneumoniae*, *Enterococcus faecalis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*). Użycie tychże czynników ma miejsce podczas kontroli podłoża do oznaczeń mikrobiologicznych. Podczas kontroli ww. obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Interwencje

W roku 2022 rozpatrzono 1 interwencję dotyczącą braku właściwego zabezpieczenia pracowników i miejsca prowadzenia demontażu wyrobów zawierających azbest z budynku mieszkalnego. Podczas kontroli, stwierdzono nieprawidłowości, zgłoszone w interwencji.

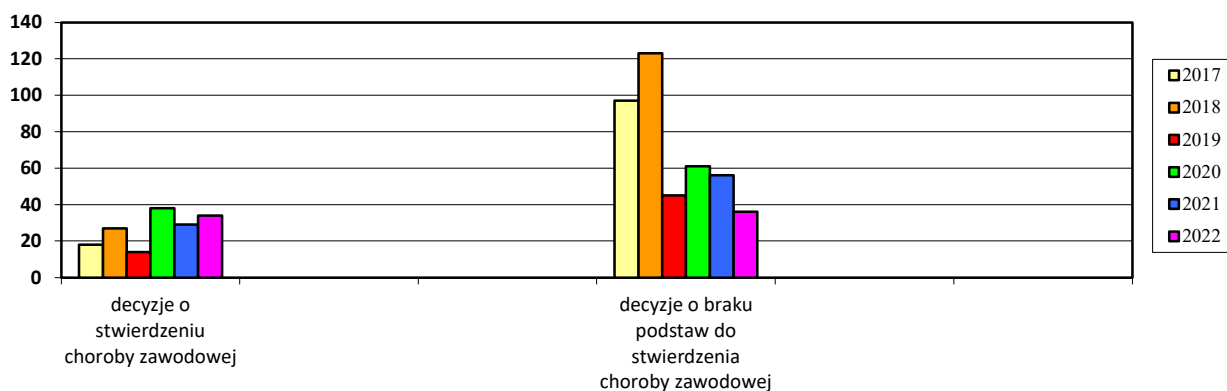
Postępowanie w sprawach chorób zawodowych

Sekcja Higieny Pracy tak jak w latach ubiegłych, kontynuowała postępowanie w sprawie chorób zawodowych, przewidziane dla jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Liczby dotyczące postępowań w tym zakresie szczegółowo potwierdzono w tabeli 12.

Tab. 12. Rozkład postępowań w sprawach chorób zawodowych z lat 2017 – 2022.

	decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej	decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej
2017 r.	18	97
2018 r.	27	123
2019 r.	14	45
2020 r.	38	61
2021 r.	29	56
2022 r.	34	36

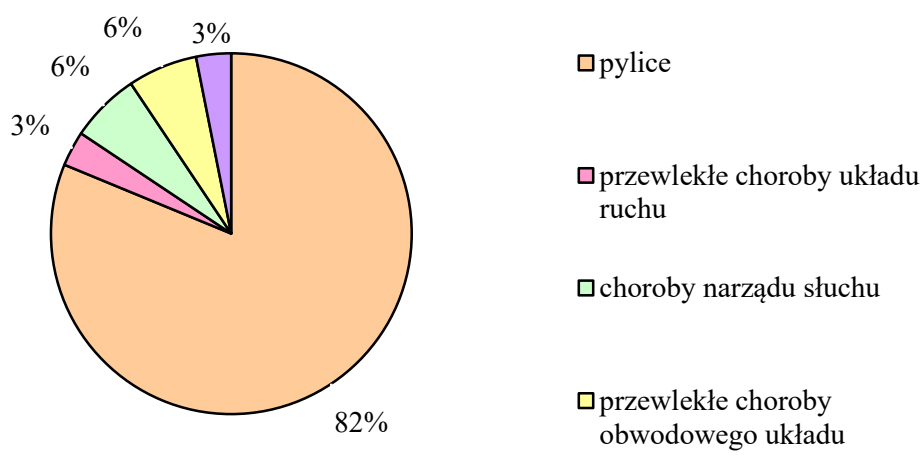
W okresie ostatnich sześciu lat najwięcej chorób zawodowych stwierdzono w 2020 roku (38 chorób zawodowych).

Ryc. 5. Rozkład postępowań w sprawach chorób zawodowych z lat 2017 – 2022.

Spośród stwierdzonych (uprawomocnionych) w roku 2022 chorób zawodowych odnotowano:

- pylice – 26,
- choroby narządu głosu -1,
- przewlekłe choroby układu ruchu - 1,
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego - 2,
- choroby narządu słuchu - 2,

Ryc. 6. Choroby zawodowe stwierdzone w 2022r.

Inne działania

Oprócz działań wynikających z zakresu działalności Sekcji Higieny Pracy pracownicy na bieżąco realizowali zadania przeciwepidemiczne. Przeprowadzono w I kwartale 4 kontrole akcyjne po linii przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w związku z sytuacją w kraju. Dodatkowo podczas wspierania działań związanych ze zwalczaniem epidemii wirusa SARS-CoV-2 Sekcja Higieny Pracy, tak jak inne komórki organizacyjne PSSE w Rudzie Śląskiej przeprowadzała wywiady z osobami zakażonymi oraz obsługiwała systemy informatyczne z tym związane (SEPIS, EWP).

7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie na etapie planowania i realizacji inwestycji właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie ich eksploatacji nie dochodziło do zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi.

W roku 2022 przeprowadzono łącznie 44 kontrole, wydano 13 opinii sanitarnych w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz 46 decyzji płaćniczych.

Tab.13. *Opinie i uzgodnienia wydane przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.*

Rodzaj wydanych stanowisk	Ilość wydanych stanowisk	
	2022 r.	2021 r.
opinia sanitarna dotycząca zaopiniowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	2	2
opinia sanitarna co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	11	17
opinia sanitarna przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	2	3
uzgodnienie dokumentacji projektowej	4	4
opinia sanitarna dopuszczająca do użytkowania obiekty budowlane	42	50
decyzja płaćnicza	46	68

W 2022 r. liczba zajętych stanowisk w związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie nadzoru zapobiegawczego wynosiła 44 (w 2021 54 stanowiska, spadek o ok. 18 %).

W 2022 r. łączna liczba zajętych stanowisk w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynosiła 88.

Przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia jak:

- rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia z uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej,
- planowane przeznaczenie terenu, w tym oddzielenie stref mieszkaniowych i usługowych od przemysłowych, wyznaczenie terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz zachowanie stref ochronnych, w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na jakość i komfort życia mieszkańców,

- gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi,
- prawidłowy układ funkcjonalno-użytkowy pomieszczeń,
- właściwa organizacja prac remontowo-budowlanych oraz odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne w miejscach pracy poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń i rozwiązań technicznych.

Przedsięwzięcia, dla których wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Prezydent Miasta Ruda Śląska zwracał się 11 razy o wydanie opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby o określenie zakresu raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wydane opinie dotyczyły:

- w 4 przypadkach sprawy gospodarki odpadami,
- w 2 przypadkach sprawy budowy obiektów produkcyjno-magazynowych,
- w 2 przypadkach sprawy budowy infrastruktury związanej z obsługą pojazdów,
- w 1 przypadku sprawa budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych,
- w 1 przypadku sprawa budowy zbiorników oleju opałowego lub napędowego,
- w 1 przypadku dotyczyła budowy farmy fotowoltaicznej.

Wydano 2 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem oceny oddziaływania na środowisko na wniosek Prezydenta Miasta Ruda Śląska. Opiniowane sprawy dotyczyły: przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne w procesie granulowania w granulatorze na terenie istniejącej Wytwórni Mas Asfaltowych w Rudzie Śląskiej przy ul. Szyb Walenty 32 oraz budowy i eksploatacji Ekologicznego Centrum Odzysku Energii w Rudzie Śląskiej zlokalizowanego w rejonie DTŚ i ul. Zabrzeńskiej.

Do ciekawszych opiniowanych w 2022 r. inwestycji na terenie Rudy Śląskiej zaliczyć można: budowę farmy fotowoltaicznej „PV Kochłowice” o mocy do 1 MW wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą oraz budowę 17 budynków mieszkalnych wielorodzinnych z garażami wielostanowiskowymi wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą towarzyszącą przy ul. Gen. Jerzego Ziętka w Rudzie Śląskiej.

Przy uzgadnianiu największą uwagę zwracano na:

- rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia ze szczególnym uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania,
- możliwości kumulowania się oddziaływań zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej oraz zabezpieczenie terenów zabudowy mieszkaniowej i chronionej na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przed niekorzystnym wpływem przedsięwzięć na etapie eksploatacji oraz na etapie realizacji;
- gospodarkę wodno-ściekową, gospodarkę odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi;
- właściwą organizację prac remontowo-budowlanych oraz odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne w miejscach pracy poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń i rozwiązań technicznych.

Na etapie opiniowania inwestycji w 2022 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rudzie Śląskiej nie wpłynęły żadne protesty stron postępowania i mieszkańców.

Uzgadnianie dokumentacji projektowej

Uzgadnianie lub opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć dotyczyło takich obiektów, jak np.: zakłady kosmetyczno-fryzjerskie i odnowy biologicznej, produkcji i obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego.

W 2022 r. największy procentowy udział zaopiniowanych inwestycji dotyczył zakładów fryzjersko-kosmetycznych i odnowy biologicznej (75%) oraz obiektów żywieniowo-żywnościowych (25%).

W 2022 roku liczba uzgodnionych projektów wyniosła tyle samo co w roku 2021.

Uzgodnienia dotyczyły:

- 3 zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, salonów tatuażu, odnowy biologicznej itp.,
- 1 pracowni cukierniczej.

W związku z uzgadnianiem dokumentacji projektowej największym problemem była liczba projektów, które nie spełniały wymogów oraz nie opierały się na aktualnych przepisach prawnych.

Obiekty dopuszczone do użytkowania

Wraz z pracownikami nadzoru bieżącego uczestniczono w 44 kontrolach. 42 kontrole wiązały się z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, a następnie

wydaniem opinii. Przedmiotem wydania opinii były następujące obiekty dopuszczone do użytkowania:

- 10 sklepów spożywczych, piekarniczo-cukierniczych, monopolowych oraz mięsnych,
- 9 punktów gastronomicznych, barów, restauracji, pizzerii, kawiarni, lodziarni,
- 7 budynków magazynowo - produkcyjnego wraz z pomieszczeniami biurowymi i socjalnymi,
- 4 zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, salony tatuażu, odnowy biologicznej i obiekty rehabilitacji,
- 1 gabinet lekarski
- 1 przychodnia,
- 2 przedszkola,
- 1 żłobek,
- 1 oddział przedszkolny w szkole podstawowej,
- 1 sala zabaw dla dzieci,
- 1 pracownia cukiernicza,
- 1 pomieszczenie przeznaczone pod produkcję cateringu,
- 1 zakład garmazeryjny,
- 1 kantyna pracownicza,
- 1 kompleks usług pogrzebowych i kremacyjnych.

W związku z odbiorami obiektów największym problemem było słabe przygotowanie obiektów do odbioru, co wiązało się z koniecznością dokonania kolejnej kontroli. W 2022 r. najslabiej przygotowane do odbioru były: przedszkole i żłobek.

Ważnymi obiektami powstałymi na terenie miasta Ruda Śląska w 2022 roku były: budynek prosektoryjno-kremacyjny w kompleksie usług pogrzebowych i kremacyjnych w Parku Pamięci w Rudzie Śląskiej przy ul. Krańcowej 5, Centrum Medyczne Post Medical przy ul. Pocztovej 5 oraz gabinet okulistyczny przy ul. Katowickiej 3.

W 2022 roku do użytkowania dopuszczone zostały 42 obiekty. Dokonano mniej odbiorów niż w roku 2021 roku, wówczas było ich 50. W stosunku do roku poprzedniego nie zmieniła się ilość dokumentacji projektowych uzgodnionych w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, wydano 4 opinie do projektów w 2022 roku.

8. Działalność oświatowo – zdrowotna

Pion Oświaty zdrowotnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rudzie Śląskiej przeprowadził szereg działań mających na celu poprawę i umocnienie zdrowia mieszkańców naszego miasta. Działania te były prowadzone głównie wśród dzieci i młodzieży, na terenie przedszkoli oraz szkół.

Informację dotyczącą realizacji interwencji programowych i nieprogramowych na terenie miasta Ruda Śląska przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Tab. 14. Interwencje programowe krajowe realizowane na terenie miasta Ruda Śląska.

Lp.	Tytuł programu	Zasięg programu (krajowy, wojewódzki, powiatowy, lokalny)	Liczba podmiotów realizujących	Liczba odbiorców
0		1	2	3
1.	„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”	krajowy	18	8566
2.	„Bieg po zdrowie”	krajowy	8	678
3.	„ARS, czyli jak dbać o miłość?”	krajowy	8	555
4.	„Skąd się biorą produkty ekologiczne”	krajowy	17	1153
5.	„Czyste powietrze wokół nas”	wojewódzki	18	1990
6.	„Podstępne WZW”- program profilaktyki WZW typu: A,B i C	wojewódzki	9	1515
7.	„Znamię! Znam je?”	wojewódzki	8	1753
8.	„Klub Zdrowego Przedszkolaka”	wojewódzki	21	5054
9.	„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”	wojewódzki	6	548
10.	„Wybierz życie – Pierwszy krok”	wojewódzki	8	951
Ogółem:			121	22763

Tab. 15. Interwencje nieprogramowe realizowane na terenie miasta Ruda Śląska.

Lp.	Rodzaj i tytuł interwencji w zakresie:	Zasięg interwencji	Liczba podmiotów realizujący ch	Liczba odbiorców
0		1	2	3
1.	Profilaktyka palenia tytoniu, w tym: Światowy Dzień Bez tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia	krajowy	17	7500
2.	Profilaktyka używania alkoholu	powiatowy	1	179
3.	Światowy Dzień Zdrowia	krajowy	1	60
4.	Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania	powiatowy	11	11843
5.	Profilaktyka zatruc grzybami (bezpieczne grzybobranie)	wojewódzki	1	462
6.	Profilaktyka grypy	powiatowy	11	7681

7.	Promocja szczepień ochronnych (w tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, „Europejski Tydzień Szczepień”)	wojewódzki	17	11894
8.	Profilaktyka chorób nowotworowych	powiatowy	11	7037
9.	Profilaktyka wszawicy	powiatowy	11	6712
10.	Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym chorób odzwierzęcych— gruźlica, meningokoki, wirusowe zapalenia wątroby B,C, kleszczowe zapalenie mózgu i inne	powiatowy	1	1224
11.	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach; Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach	krajowy	19	7763
12.	Promocja zdrowia psychicznego	powiatowy	1	178
13.	Akcja „Bezpieczne ferie 2022”	wojewódzki	7	1019
14.	Akcja „Bezpieczne wakacje 2022”	wojewódzki	11	9228
15.	Profilaktyka niekorzystnych skutków zdrowotnych wynikających z nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV - „Brązowo, ale czy zdrowo?”	wojewódzki	17	19336
16.	Profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu środków psychoaktywnych wśród młodzieży - <i>Dopalacze Wypalacze „groźne narkotyki”</i>	wojewódzki	12	6261
17.	Profilaktyka wad postawy ph. „Lekki tornister”	wojewódzki	31	27888
18.	Akcja informacyjno-edukacyjna „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”	wojewódzki	3	831
19.	Profilaktyka zakażeń wirusem SARS-CoV-2 (zapobieganie rozprzestrzenianiu się koronawirusa)	wojewódzki	1	397
20.	Akcja informacyjno-edukacyjna „Wirusochrona”	wojewódzki	66	13801
21.	Kampania społeczna #Szczepimy się	wojewódzki	1	137
22.	Kampania informacyjna „Wybieraj bezpieczną żywność” #EUChooseSafeFood	krajowy	3	1115
Ogółem:			254	142546

Ponadto pion Oświaty Zdrowotnej realizował Przedsięwzięcia ponadplanowe, które wymieniono poniżej:

1. współpraca ze Stowarzyszeniem Św. Filipa Nereusza w Rudzie Śląskiej przy realizacji wykładów dla osób 60+, nt. antybiotykoodporności, profilaktyki grypy oraz bezpieczeństwa żywności;
2. współpraca z Miejskim Centrum Kultury w Rudzie Śląskiej podczas imprezy plenerowej „Ogrody Śniadaniowe”, gdzie PSSE w Rudzie Śląskiej zorganizowała stanowisko promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień;
3. współpraca z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej podczas imprezy plenerowej „Bieg Wiewiórki” gdzie PSSE w Rudzie Śląskiej zorganizowała stanowisko promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień;

4. współpraca z placówkami przedszkolnymi oraz szkolnymi w ramach akcji profilaktycznych, dotyczących między innymi higieny rąk, środków psychoaktywnych, profilaktyki tytoniowej oraz promocji zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej;
5. współpraca z Aquadrom Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej podczas „Dni Zdrowia” gdzie PSSE w Rudzie Śląskiej zorganizowała stanowisko promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień;
6. współpraca z Rudzkim Stowarzyszeniem Inicjatyw Niebanalnych podczas trwania zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży – pogadanki nt. bezpiecznego i zdrowego wypoczynku.
7. współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie przy realizacji wykładów, prezentacji dla uczestników programu aktywności lokalnej, nt. antybiotykoodporności, profilaktyki grypy oraz bezpieczeństwa żywności;
8. współpraca z Miejskim Szpitalem w Rudzie Śląskiej podczas organizacji akcji profilaktycznych, gdzie PSSE w Rudzie Śląskiej organizowała stanowisko promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień;
9. współpraca z organizatorami wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży przy organizacji pogadanek nt. bezpiecznego i zdrowego wypoczynku.

Inne działania

W roku 2022 przeprowadzono w placówkach oświatowych 11 wizytacji oceniających realizację programów edukacyjnych. Zaplanowano 12 wizytacji, z czego zrealizowano zgodnie z planem 11. Jedna wizytacja nie została wykonana z powodu nierealizowania programów w placówce szkolnej.

Dokonano:

- 1 oceny realizacji programu ”Skąd się biorą produkty ekologiczne”,
- 1 oceny realizacji programu ”Znamie! Znam je?”,
- 2 oceny realizacji programu ”Podstępne WZW”,
- 1 oceny realizacji programu ”Bieg po Zdrowie”,
- 1 oceny realizacji programu „Czyste Powietrze Wokół Nas”,
- 2 oceny realizacji programu „Trzymaj Formę”,
- 1 oceny realizacji programu „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”,
- 2 ocen realizacji programu „Klub Zdrowego Przedszkolaka”.

W 2022 roku kontynuowana była współpraca z placówkami ochrony zdrowia, nauczania i wychowania, stowarzyszeniami oraz instytucjami miejskimi w zakresie realizacji programów i interwencji nieprogramowych, udziału w kampaniach, a także masowych imprezach na terenie miasta.

Placówki oświatowe chętnie i aktywnie uczestniczyły w realizacji interwencji programowych i nieprogramowych wdrażanych przez PSSE w Rudzie Śląskiej.

Dodatkowo, systematycznie na stronie internetowej PSSE w Rudzie Śląskiej i portalu społecznościowym Facebook oraz Twitter zamieszczano informacje dotyczące promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień. Zachęcamy do zapoznania się z dokumentacją fotograficzną prowadzonych działań na portalach społecznościowych.

Podsumowanie

Na podstawie nadzoru prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rudzie Śląskiej należy stwierdzić iż w zakresach:

- zachorowań na choroby zakaźne,
- realizacji szczepień ochronnych,
- stanu sanitarno-higienicznego podmiotów leczniczych,
- stanu sanitarno-higienicznego podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej,
- stanu sanitarno-higienicznego obiektów komunalnych oraz obiektów sektora „beauty”
- stanu sanitarno-higienicznego placówek nauczania i wychowania oraz bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży,
- stanu sanitarno-higienicznego obiektów branży żywności i żywienia,
- jakości wody i żywności przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- bezpieczeństwa pracowników na stanowiskach pracy w podmiotach funkcjonujących na terenie miasta,
- bezpieczeństwa nowych obiektów powstających na terenie miasta,

nie zarejestrowano uchybień i zdarzeń mogących mieć negatywny wpływ na życie i zdrowie mieszkańców Rudy Śląskiej.